

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

197. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1933. évi augusztus 31

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautóval átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Kutyakorbács

Nem vagyunk hűve a kutyakorbácsos elintézésnek sem sajtó, sem egyéb vonatkozásban. A törvény és általában a jogrend barátai és hívei vagyunk.

A temesvári incidenst, eltekintve ettől az állásponttól, nem vagyunk hajlandók sajtósérelemnek felfogni, amint hogy, nem mindenkit tartunk sajtómunkásnak, aki újságot ír.

Ez az ügy azonban nagyon alkalmas arra, hogy ijedten felfigyeljünk egy tragikus jelenségre, amelynek túl az újságcsinálás morális és egzisztenciális szempontjain, magasabb etikai vonatkozásai is vannak.

A nagy lerothadásban ijesztő arányokat öltött a sajtóbanditizmus. Lapok tömkelegei keletkeznek és álhirlapírók tömegei járják a sívár mezőket.

A sajtószabadság szempontjai általában bizonyos rezervoátságot parancsolnak azok számára, akiknek szíve-vére a legnagyobb eszmei értéke a betű szabadsága. És itt halolnak be, ezen a hídon furakodnak a szent hajóra azok a patkányok, amelyeket nagyon sürgősen ki kell irtani.

De sajtómagunknak. A kisebbségi újságírószervezet most áll az első igazi nagy feladat előtt.

Súlyos magyar érdekeket kell megvédeni és megmenteni, hogy megőrdje és megmentse a saját létjogosultságát.

Kinlódva és véres veritékkel...

Szomorú, mondhatnók tragikus jelenség, hogy nálunk minden téma lejárja magát. Részben vagy egészben elkopik a legnagyobb szörnyűség megbotránkozató ereje. Pokoli az, hogy az emberek kénytelenek mindent megszokni.

Kiejtjük ezt a szót, hogy: Nyugdij! Örök téma a maga minden szörnyűségével, szegénységével, egyéni és kollektív sorstragédiáival egyetemben.

Nyugdij! Megszokták, hogy az öregek éheznek. Senki sem pirul, hogy emberek havonta járják a garasos kálváriát.

Nem bukik bele a miniszter abba a blamázsba, hogy 300 lejes nyugdíjat nem fizettek ki.

Szörnyű, de megszokták. Irtózatos, de nem pirulnak.

A brassói nyugdíjasok most új memorandumot szerkesztettek. A legmegrázóbb írásmű, ami az utóbbi években papírra került.

Ilyenek vannak benne, hogy:

— Kinlódva és véres veritékkel.

— Nyomoruságunk olyan nagy, hogy már sokan közülünk eldobták az életüket...

— A trón lábainál könyörgünk...

Szavak, amelyek a torkot szorongatják.

Lehet ezt megszokni?

Hogyan tudták ezt megszokni?

Ki tudja ezt megszokni?

Ezt az örök és szörnyű sirámot, amelyet az éhező öregek kórusa zokog, csöndesen a bedugott fülek felé.

Lehet ezt megszokni?

Tilea cáfolja, de ennek ellenére:

Bukarestben mindenki a Vajdakormány közeli távozásáról beszél

Allítólag a két liberális párt egyesülve várja a kormányzás átvételét

Bukarest, augusztus 30.

A kormány bukása, amiről — egyéb belpolitikai esemény hiányában — már hónapok óta állandóan beszélnek, ismét előszerűnek látszik a Vajdák távozásának valószínűsége nagyobb, mint bármikor eddig.

Az ellenzéki lapok egybehangzó értesü-

lése szerint a kormány rövidesen lemond és a küszöbön álló bukás miatt a nemzetiparasztpárt vezető köreiből nagy az izgalom.

Az Unversul olyan biztosnak tartja a távozást, hogy már a bukás ürügyét is tudatja olvasóival: az áldatlan emlékü „demokratikus” kabinet Vajda betegségének címén bucsuzik el a hatalomtól.

Mi az oka a válságnak?

A Vajda-kabinet válságának kétséget kizáróan a kormánybelső krízise az oka. Mindenekelőtt a tegnapi még barátoknak számító két nagy ellenfélnek, Maniának és Vajdának párharcra osztja két nagy táborba a pártot. Az eddig háttérbe szorított Maniu-csoport mind erő-

sebben tevékenykedik és, amint ezt tegnapi számunkban már meg is írtuk, szeptember 10-re demonstratív összejövetelt készít elő Badacsonyan. E csoportnak az erejét jelentősen emeli az is, hogy Madgearu pénzügyminiszter, a kormánybelső tisztára újabbán színtén Maniu oldalára

látszik lecsatlakozni.

Növeli a krízist az is, hogy a pártnak egyrésze, főképpen pedig a régi parasztpárt alapító tagjai elégedetlenkednek a kormány mai vonalvezetésével, amellyel kapcsolatban azt állítják, hogy az nem felel a parasztság érdekeit, noha a pártnak programszerűen éppen a földmives rétegek védelme és elősegítése volna a feladata. Ezek az elégedetlenek ugyancsak szeptember 10-én gyűlést tartanak Campulungban.

Egyetlen napon tehát két belső ellenzéki gyűlés is lesz.

Hozzájárul a válsághoz a kormánybelső egyik legjelentősebb figurájának, Mihailache volt belügyminiszternek passzivitása is.

Bel- és külpolitikai csődben a kabinet

Függetlenül azonban a kormánybelső belső huzakodásaitól, Vajdák helyzetét rendkívül meggyöngíti a kabinet bel- és külpolitikai tevékenységének eredménytelensége is. Külpolitikailag a kormány munkájának gyengesége három főpontban foglalható össze:

1. Gazdasági téren abban az előnytelen megállapodásban, amelyet Madgearu pénzügyminiszter a buzaexporttal kapcsolatban kötött, valamint a kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatos bizonytalan helyzetben.

2. Politikailag a revíziós kampanya eleni küzdelem sikertelenségében, ami legutóbb Herriot volt francia miniszterelnök revíziómelletti nyilatkozatában kulminált.

3. Pénzpolitikailag a transzfermatoriumban, amelyet helyeselhet ugyan részben a belföldi közvélemény, de amely távolról sem alkalmas arra, hogy a külföldnek az országgal szemben való bizalmát és Romániának külföldi hitelkapcsolatait erősítse.

Belpolitikailag pedig a kormány egész ténykedése nem egyéb csődhalmazatnál. Maga a kabinet sem tud egyebet felhozni, minthogy „a közrend uralma alatta kifogástalan volt”. Nos, jó, legyen kifogástalan. Ezzel szemben áll az ostromállapot, az internálótábor, a Mironescu-törtvény, a Skoda-per és a Grivița-per és a tömegeknek hatalmas, elfojtott elégedetlenkedése.

EGY FEJNELKÜLI KORMÁNY, AMELYNEK NINCSLENEK

A kormánypolitika eredménytelensége természetesen nem volt alkalmas arra, az államtitkár.

hogy az amugysem túlságos homogén kabinetet a lendületes munka lázával összetartsa. E pillanatban a helyzet az, hogy a kabinet tevékenysége laza és fegyelm nélküli, sőt a Viitorul állítása szerint teljesen szögezi le az oliberalisok hivatalos orgánuma, legalább a kormányzati formára vigyáztak. Most már ezzel sem törődnek s így nincsen sem kormányfő, sem kormány többé.

Vajda Sándor beteg. A helyettese, Mironescu külföldön utol. Így azután a miniszterelnökség Tilea államtitkár irányítása alatt áll. Így mintegy Tilea volna a kormány tényleges irányítójának tekintendő, ami az államtitkár részére megítélt feladat lehet, de az ország szempontjából — lehetetlen.

A kormány erőteljesen cáfolja a bukás híreit

A kormány, ami magától értetődő, erőteljesen cáfolja a bukására vonatkozó híreket, hangsúlyozva, hogy feladata van, a melyet be kell fejeznie. Mielőtt ez meg nem történik, a kabinet semmire sem távozik.

Tilea államtitkár — a miniszterelnökségi tevékenység irányítója — a távozási hírekkel kapcsolatban hosszabb nyilatkozatot adott a sajtónak. Tilea szerint a bukás hírei a fantázia birodalmába tartoznak, mert hiszen semmi komolyabb, időszerű ok nem mutatkozik, amely indokolja a kormány eltávolítását.

— Rendszerünknek népszerűsége semmit sem csökkent, tekintélyünk pedig csorbitatlan! — mondotta többek között az államtitkár.

A többi miniszterek is egyrészt szabadon vannak, másrészt szombatoként eltávoznak a fővárosból, hogy a következő hét közepén térve vissza, szombaton ismét utrakeljenek. A miniszteri szalonkocsik szünet nélkül görögnek. Ezért a miniszteriumokban állandósultak az effajta felvilágosítások:

— A miniszter ur elutazott!
— A miniszter ur nem fogad!
— A miniszter ur bizottságban van!
— A miniszter ur foglalt...! A miniszter ur más alkalomra kéri...! A miniszter ur nem tért vissza!

Megalakult, helyesebben szólva: kialakult az első láthatatlan kabinet Romániában.

A tehetetlenség és eredménytelenség elrejtette magát.

Gazdasági szempontból, az államtitkár szerint, fellendülés érezhető, különösen a mi a magánkezdemenyeztést illeti.

A korona bizalma, erről biztosíthatja Tilea a nyugtalanodókat, cseppet sem csökkent a kabinet iránt.

Herriot revizionista nyilatkozatáról nem tehet a kabinet... Tehát a bukás hírei légből kapott koholmányok. Ha ugyan...

S itt következik az a történelmi, ha ugyan, amellyel kapcsolatban még Tilea is elképzel egy bukást. Ha ugyan a kormánybelső villongásai nem rombolják le a mai rendszert. De ő ezt sem hiszi, mert az ellentétek nem olyan súlyosak, a párt egységes és szilárd.

Végeredményben tehát az oly derűsen optimista államtitkári nyilatkozat is a

Kétely nagy problémáját igyekeznek elrejteni.

A KÉT LIBERALISPART KÉSZÜL A HATALOM ÁTVÉTELÉRE

A közeli kormányváltás lehetőségeire való tekintettel a két liberálistpart, a Duca vezetésével álló liberálisok és Bratianu György ifj. liberálisai egyezkedési tárgyalásokat kezdtettek. Angheliescu doktor, az öliberálisok egyik vezető embere már össze is találkozott Bratianu Györgyvel, de nem a saját átlépéséről tárgyalt, — a mint ezt tévesen jeleztük — hanem a két párt egyesüléséről.

A megállapodás, egyes jelentések szerint, létre is jött. Ha a liberálisok egyesülése valóban bekövetkezik, akkor a kabinetben szemben egy teljesen egységes, hatalmas, kormányképes csoport várja és segíti elő a krízis kirobbanását.

A KORMÁNY KONVERZIÓT AKAR KÉRNI A KÜLFÖLDI ADÓSSÁGOKRA

A Dimineata jelentése szerint a kormány a Párisban szeptember 5-én kezdődő, a külföldi adósságok csökkentését célzó tárgyalásokon ez adósságokkal kapcsolatban kvázi konverziót akar kérni a hitelezőktől. A januári tárgyalásokon Románia terheinek ideiglenes csökkentését tudta csak elérni. A kormány most végleges csökkentést akar vagyis az adósság összegének általános redukcióját kívánja, ami konverzióval lenne egyértelmű.

Románia külföldi adósságainak évi törlesztési összege, tőketörlesztést és kamatokat beleszámítva, 5500 millió lej. Ebből a hitelezők az év januárjában 3 esztendőre 1500—1500 milliót, azaz összesen 4500 milliót elengedtek.

A következő években, bezárólag 1934-ig tehát évi 4000 milliót kell a román kincstárnak törlesztenie. Azonban ez az összeg is olyan nagy, hogy a kormány képtelen az előkerítésére.

Amiből azután önként adódik, hogy a megváltozott pénzügyi viszonyok mellett a kincstár nem tud eredeti kötelezettségeinek megfelelni. Így merült fel a konverzió gondolata, ami annál indokoltabb, mert Románia ugyanakkor, amikor a nemzetközi piacon 4—5 százalékos kamatozású kölcsönök forognak, a saját kölcsönei után átlagban 7—10 százalékot fizet.

Megverték

a „szerkesztő” urat

Temesvár, augusztus 30.

Csunya botrány eszinhelye volt hétfőn délután hat órakor a temesvári Lloyd-kávéház terraszán, ahol a Dornhelm-család egyik férfitagja, kutyakorbáccsal a kezében rárontott Damó Jenő temesvári hetilapszerkesztőre, majd több ütést mért a felesége társaságában üldögélő férfi arcára és fejére. A szerkesztő felesége Dornhelm és a férje közé vetette magát, Dornhelm azonban addig folytatta a verést, a míg Damó az ütlegek elől el nem menekült.

A kutyakorbáccs incidens, amely csak hamar óriási csődületet keltett, mintegy ezer ember nézte végig. Emlékeztetes, hogy Domót, aki hetilapjában sorozatos támadást indított Dornhelm Jenő nagykéskedő ellen, a család egyik tagja már egyszer összeverte. Az újabb ültögetés hátterében az rejlik, hogy Damó lapjában újabban a Dornhelm-cég adóügyeit kezdte feszegetni.

A bántalmazott hetilapszerkesztő feljelentést tett a rendőrségen támadója ellen.

Ismét tűz pusztított Csikszenttamáson

Csikszenttamás, augusztus 30.

Emlékeztetes, hogy Csikszenttamáson néhány évvel ezelőtt tűz pusztított, amely a község Olt-menti részét teljesen megsemmisítette. A faluban most újabb nagyszabású tűz ütött ki, amelyet csak akkor vettek észre, amikor már négy csűr és ugyanannyi istálló lángokban állott. Hajnalig tartó megfeszített munka után, amelyben ugyszólván az egész község részt vett, sikerült a tüzet lokalizálni. Bőjtje Albert, a Csók-árvák és Csók Mátyás épületei azonban így is porrá égtek. A nyomban bevezetett csendőrségi vizsgálat megállapította, hogy gyújtogatás történt. A csendőrség erőlyes nyomozást indított, hogy a gyújtogatókat kézrekerítsék.

Ausztria megerősíti a bajor határt

Ujabb és újabb csapatok vonulnak fel Tirolban

A hadügyminiszter be akarja vezetni az általános katonai kötelezettséget

Bécs, augusztus 30.

Vaugoin osztrák hadügyminiszter tegnap zászlószentelési ünnepségen vett részt és ott feltűnésteltető beszédet mondott. Kijelentette, hogy egész rövid időn belül átszervezi a hadsereget. Annak a rendszernek a híve, amely bevezetné a rendes hadsereget. Neki az a terve, hogy fél éves szolgálat mellett fel kell állítani az általános védkötelezettséget. Fél évenként besoroznának 8—10 ezer embert és ezek egy fél évig rendes sorkatonaságként szolgálnának a hadseregben.

Ez lenne az első lépés — mondotta Vaugoin — az általános osztrák védkötelezettség felé.

Az osztrák—német viszonyról is szólt a hadügyminiszter és kijelentette, hogy a maga részéről nagyon sajnálja, hogy ugyanakkor, amikor Ausztria tekintélye szerte a világon mindenütt növekszik, addig a testvér Német-Birodalom a kis Ausztriát állandóan dezavualja.

— Kulturnemzet vagyunk — mondotta — és mi harcainkban mindenkor kulturális eszközöket használunk. Meggyőződésünk

szerint kulturált nemzetet vezetünk és éppen ezért remélem, hogy az elvakult tévelygőket előbb-utóbb fel tudjuk világosítani. Ha azonban a jó szó nem használ, — fejezte be beszédét Vaugoin — úgy erőlyes eszközöket is tudunk alkalmazni. Ezt vegyék tudomásul mindazok, akiket illet.

DOLLFUSS IS HASZNALJA A HITLER RECEPTE

Ausztriában a nemzetiszocialistákat az állampolgárságtól fosztó törvény és a vagyon elkobzás sem tudja megfékezni. Tekintettel arra, hogy Hitler a külföldre emigrált baloldali politikusok állampolgárságát elveszi és vagyonait elkobozza, Dollfuss is ugyanezzel a recepttel él a nemzetiszocialisták szemben. Legutóbb Prosch és Bremel külföldre menekült nemzetiszocialista vezérek állampolgárságát és vagyonát vette el Dollfuss.

Ennek ellenére is a nemzetiszocialisták tovább folytatják propagandájukat. Most

különösen Ischl tájékán fejtenek ki jelentősebb tevékenységet. A várost és a környékét horogkeresztes jelvényekkel árasztották el és a városon keresztül folyó folyóba egy hatalmas szurokkal beöntött égő horogkeresztet dobáltak. Az égő szimbólum tegnap este uszott át a városon.

KATONAI MEGERŐSÍTÉSEK A BAJOR HATÁR MENTÉN

A fenti jelentésekkel kapcsolatos az az újabb híradásunk is, amely szerint a Dollfuss-kormány a tiroli helyőrségek csapatait megerősítette. Minden nagyobb városba újabb és újabb katonaságot vezényelnek és azokba a kisebb városokba, ahol eddig katonaság nem állomásozott, új egységeket állítanak fel.

Az osztrák kormány a bajor határ mentén készen kar állani, mert az a meggyőződése, hogy a nagy német-osztrák ellenért során előbb-utóbb határvillongásokra, sőt talán összeütközésekre is kerül a sor.

Elmozdik, nem ujjazik?

Rébusz érkezett Spanyolországból Nagyváradra

Keresztretjévényfejtők, előre!

Nagyvárad, augusztus 30.

Különös levelet kézbesített a posta Silberstein József nagyvárad kerékeskedőnek. A zavaros fogalmazású levél! Spanyolországból jött és feladója, noha pontos címét is közölte, elfelejtette magát megnevezni. A levél különben így hangzik:

Fogoly vagyok csőd miatt. Nyujtsanak segítséget! Egymillió 800 ezer frankot egy börtönben az egyik

franciaországi város pályaudvarának a ruhatárában hagytam... Utazzék oda. Amennyiben adósságaimat kifizeti, a fennmaradt összeget megfizesszük!

Parreras Lista Porreas 235 Manresa Spanyolország.

A nagyvárad kerékeskedő, akinek sejtelmé sincs, hogy a levelet ki írhatta, egyelőre töprengési állásponton van...

Nem várnak a német munkanélküliek

Berlin védekezik a beözönlés ellen

Berlin, augusztus 30.

A hitleri uralommal kapcsolatban jellegzetes események játszódnak le. Így például tegnap a birodalmi belügyminiszter az egész ország területén kihirdette, hogy

a munkanélkülieknek Berlinbe való zarándoklása tilos.

— Berlinnek meg vannak a maga munkanélküliei! — mondja a hirdetés.

Hogy a munkanélkülieknek a fővárosba való özönlése milyen nagyméretű lehet, arra jellemző a hirdetésnek az a közlése, hogy mindazoktól a munkanélküliektől, akik a tilalom után is Berlinbe mennének, a kormány megvonja a segítyt.

A külföldi lapok megállapítják, hogy

a francia forradalom alatt a vidéki éhezők valóságban előzőnlötték Páris — hogy azután, amikor feles számban voltak, elkezdjék a maguk kétségbeesett munkáját. Hasonló folyamat játszódik le Németországban is.

Rudolf Hess, Hitler helyettese levelet intézett a nemzetiszocialista pártszervezetekhez, hogy Hitler arcképét és a náci jelvényeket ne engedjék reklámcélokra felhasználni, mert a szent jelvényeknek üzleti hasznosítása blaszfémia.

S végül a Daily Express híre Londonból:

A francia-orosz barátság már nem politikai, hanem sokkal inkább katonai jellegű. Egy nagy stratégiai szövetség, a melynek célja Németország közrezárása.

Véres roham a cigánynegyed ellen egy jugoszláviai faluban

Két gyilkosság után a falu lakossága elűzte a cigányokat

Belgrád, augusztus 30.

A jugoszláviai Morava tartomány Varvarin nevű falujában véres összetűzés játszódott le a cigányság és a falusiak között, amelyek során két embert agyonvertek és a község „cigányvég”-ét is feldúlták.

Az összecsapásnak érdekes előzményei vannak.

A községben vásárt rendeztek, amelyen néhány cigány és cigányasszony is megjelent. A cigányok között tartózkodott egy Marinkovics Irina nevű cigányasszony is, aki egy serdült leánygyermeket vezetett a kezénél fogva. Hirtelen egy legény toppant eléjük:

— Ismerlek! — kiáltott a leány felé — te vagy a nővérem lánya, akit a cigányok elraboltak!

A vásárosok, akik a kiabálás hallatára összesereglettek, habozás nélkül a szerencsétlen cigányasszonyra rontottak és kíméletlenül agyonverték.

— Ne bántátok! — kiáltotta az egyik cigány, — hiszen a kislány valóban Irina gyermek!

A felbőszült tömeg erre köveket ragadott és a cigányasszony védelmezőjét is agyonütötte. Az ingerült falusiak ezután a cigányvég ellen intéztek rohamot. A cigányság a fel-

tűnő tömeg láttára hanyat-homlok menekült ki a putrikból. A megrémült telep lakók a Morava 10 méteres szakadék mélyén folyó vízbe vetették magukat és uszva menekültek a tömeg dühe elől.

A falusiak a hegyoldatról kockákat és követeket taszítottak a vízbe, a menekülők után.

A különös háború csakhamar a rendőrség fülébe jutott, amely a helyszínen teremtve megakadályozta a további vérengzést.

A temesvári terménytőzsde árai

Temesvár, augusztus 30.

A temesvári terménytőzsdén az irányzat lanyha volt. Az árak a következőképpen alakultak: Buza 310, árpa 145, rozs 240, tengeri 160, zab 160, lencse 4—500, repce 650, tökmag 580, liszt 530—550—545, nullás 600, korpá 80, takarmányliszt 120, zsák nélkül.

Most már aztán igazán leszerelünk

London, augusztus 30.

Az angol sajtó-admiralitás hivatalos jelentése szerint az angol tengerészeti kormány négy cirkálót, egy vezérhajót, nyolc torpedórombolót és három tengeralattjárót rendelt.

Az admiralitás ugyanakkor jelentette, hogy a közeljövőben újabb tizenhárom kis csatahajót épített.

A temesvári nyugdíj-egyesület követelése

Temesvár, augusztus 30.

A temesvári nyugdíjsegély az alka-lomból, hogy megkapta jogi személyiséget, Hosszu Vazul nyug. megyei főállatorvos elnökségével ülést tartott. Hosszu le-szögezte, hogy a regáti nyugdíjasok kedvezőbb elbánásban részesülnek. Az erdélyi nyugdíjasoknak az egyenlő bánásmóddal harcot kell indítaniok.

Mikor a főorvos megemlítette, hogy az egyesület annakidején Argetoianunál, majd Madgearunál eredménytelenül inter-venált, a jelenlevők hangosan aban-golni kezdtek.

Végül határozati javaslatot fogadtak el a következő követelésekkel kapcsolatban:

1. Nyugdíjak harmonizálása.
2. A nyugdíjak előre, pósta útján történő fizetése.
3. A nyugdíjasoknak a globális adó alól való mentesítése.

Végül Bordan Silvius nyug. csendőrtábornokot elnökké választották meg.

A bürokratizált irodalom

Miért alakult meg
a Kontra-Helikon

Az Erdélyi Magyar Írói Rend megszületésének kulisszatitkai

Brassó, augusztus 30.

Az erdélyi irodalomban nagy belső válság van. Hetek, sőt hónapok óta húzódik az ügy. Ami ebből a belső válságból a nyilvánosság elé került, az nem szinte és retusálatlan fotográfia. Átszűrve és megrostálva engedtek ki híreket az illetékesek és az ellenzék, amely külön utakra merészkedik, nem akarta eddig az amugy is nehéz anyagi viszonyok között élő erdélyi írók közönségét felvilágosítani. Az egyenletlenkedésnek ugyanis készpénzben csengő árát, mindig az író adja meg. A közönség a belső harcokban emészthető írók viaskodásában pártokra szakad és az erdélyi íróknak ma már a közönség megmaradt egyeteme is kevés. Az Erdélyi Szépműves Céhről van szó. Az első kemény hang a legutóbbi helikon-összejövetelen robbant ki. Az ellenzék keményen és egyenesen megmondta, hogy a Céhvel nem lehet tovább együtt dolgozni. A Céh nem folytat irodalompolitikát többé. A Céhben emberek ülnek, akik kisajátították az erdélyi irodalom nyilvánossági jogát és úgy rostálnak és szelektálnak, ahogyan éppen érzésük és barátságuk diktálja, nem pedig aszerint, amint azt a művészi és irodalmi szempontok megkövetelik.

Amíg a „fiatal írók” mozgolódtak és tömörültek külön, ennek a szétszakadásának nem volt szabály, különösebb jelentőséget tulajdonítani. Nagy, természetes, hogy a fiatalság nem tud egy uton haladni az öregekkel. Aki tizennégy éve áll az első vonalban, azzal az újoncok egy levegőt nem tudnak szívní. Ez a fiatalság külön ut-keresése, rendjén való dolog, történelmi parancs és szabály, amely még nem jelenti azt, hogy az „öregek” csehi szervezetében bajok lennének.

Mióta azonban a céhtagok törték ki a sorból, fel kell figyelni arra, ami Kolozsváron történik.

Néhány nappal ezelőtt az ellenzék a fórumra lépett. A legnagyobb nevek kiáltották oda, hogy megszakítják a közönséget az Erdélyi Szépműves Céhvel és megfújták a riadót. Bárd Oszkár, Berde Mária, Molter Károly, Olosz Lajos, Tabéry Géza és Szombati-Szabó István írták alá azt a felhívást, amely bejelenti, hogy kiszakadtak a Céhől valamennyien és „Erdélyi Magyar Írói rend” céger alatt új kiadvállalatba tömörülnek.

A felhívás stilizálása finom és mit sem sejtető. Nem panaszkodnak és nem válnak és így a laikus nem is látja tisztán, hogy mi vezette ezeket az írókat arra, hogy tizenegynéhány éves összeműködés után odahagyják a „bedolgozott” Céht és külön utakra merészkedjenek.

Ma — előről kezdeni, nem egyszerű feladat.

Ma új olvasót találni szinte lehetetlen. Ma mindenki beéni a falat keveréssel, amelyet meglevő adottságai nyújtanak és csak az merészkedik ki a trackból, aki annyira el van keseredve, hogy a kis biztost még a nagy bizonytalansággal is inkább fecserele, semhogy tovább tölje a — megaláztatást.

MIÉRT SZAKAD KETTE
A SZÉPMŰVES CÉH?

Az új alakulat egyik közelálló, de a nyilvánosság előtt nem szereplő tagjával beszélünk.

Még ma nem nevezi meg magát, de azért közben kitűnően informál.

— Ki kellett válnunk a Szépműves Céhől, mert arra ezer és egy okunk van. Nem is lehet rendben felsorajzni az okokat, csak úgy szemelgetni kell közöttük. Ki kell válni, mert a Céh, amely eredetileg hat író tulajdona volt, egy társadalmi élkelőségekből álló csoport kezén keresztül ma már egy szürke, sem irodalmilag, sem gazdaságilag számot nem tevő, az üzárólagos anyagi és jogi hatáskörébe szorított át. Ez alá a vezetés alá nem akarunk tovább tartozni. Ez a vezetés a protekcionizmus rendszerét honosította meg a Céhben belül, amit a legjobban az bizonyít, hogy a Céh kilenc éves fennállása óta, hogy másokat ne is említsek. Markóits Rodionnak, Szombati-Szabó István-nak, Endre Károlynak, vagy pedig az erdélyi Károlyi Sándornak, akik pedig egyetemes magyar irodalmi viszonylat-

ban is súlyt jelentettek, egyetlen könyve sem jelent meg. És ki kell válnunk ebből a Céhől már csak azért is, mert értékei és erősségei elhagyták. Nem beszélnek a szegény Kuncz Aladáról, aki meghalt, eltávozott soraiából, Gulácsy Irén és Áprily Lajos és most emennek Molter, Berde, Tabéry és a többiek. Ki marad?

— De mindettől függetlenül is, belső anyagi okai is vannak annak, hogy a Céh kötelékébe tartozó írókban a kiválás gondolata megérett. Ezek az okok teszik, hogy ez a kiválási folyamat nem efemer és indulati jellegű, mint ahogyan azt némelyek feltüntetni szeretnék. Apróbb anyagi természetű sérelmeket és írói érzékenységeket még meg lehetne oldani és azokban egyezséget lehetne kötni, de a kiadvány-sorozatokban jelentkező írókkal szemben a Céh vezetősége olyan basáskodást tanusít, amelyet lenyelni nem lehet. A legnagyobb a panasza Kovács László a Céh vezetője ellen, akinek két éves felmondási ideje van.

Ebben a felmondási időben bizva úgy rendezzi a Céh ügyeit, hogy az írókat a legnagyobb hidegérrel anyagilag megrovódi.

Ez az oka annak, hogy a Céh legújabb honoráriummmentes regényeket, verses-köteteket, vagy emlékeztetéseket ad ki, vagy pedig fordításokat közül és olyan regény-kéziratokat, amelyeknek honoráriuma a Céh kebelében marad. Ez már nem erdélyi irodalompolitika!

— En úgy értesültem — mondja az informátor —, hogy a kiváló írók most már visszavonhatatlanul beindították külön vállalkozásukat és célul tűzték ki, hogy ez az új vállalkozás soha, semmiféle gazdasági, vagy társadalmi tekintélynek befolyása alá ne kerülhessen. Lchet, hogy a keret, amelyben ez az új alakulat kibontakozik, nevétségesen csekély, de nagyobbást tanusít, amelyet lenyelni nem lehet. Szomorú, hogy tizennégy éves erdélyi munkálkodás után az erdélyi magyar írók javának ott kell kezdeni, ahol valaha

régen elkezdették, de ezt a munkát ezek az írók már csak dachból is vállalják és végigkínálják. Vannak közöttük olyanok, akik Budapesten is könnyen kaphatnának kiadót és ezen az uton talán többet és kevesebb fáradsággal is megkereshetnének, de kötelességüknek tartják, hogy azokkal szemben, akik inzultálják őket és utjukba állanak, itt benn Erdélyben is felvegyék a harcot. Ez a végső oka annak, hogy ezek az írók, ha török vagy szakad is, megteremtik az erdélyi írók kiadvállalatát.

A harc tehát áll.

Szomorú, hogy harc lett belőle, de alapjában véve, nagyon jó, hogy kirobbantak végre az ellentétek, mert a Szépműves Céhnek és általában az „elhivatalosodott” irodalomvezetésnek már olyan kinövésai voltak, amelyek azt az erdélyi irodalmat, amelyre Magyarország, de sőt a külföld is felfigyelt, előbb-utóbb keréketörték volna.

A konjunktúra éveiben indult neki nagy lendülettel a Céh, de nemcsak azért erősödött meg, mert a konjunktúra életet adott alá, hanem főként azért, mert a „jó” erdélyi nevek munkáját a közönség elé vitte. Most, ha ezek a nagy nevek kivonulnak — könnyű lesz a Céh erkölcsi és gazdasági halálát a dekonjunktúrára fogni.

A dekonjunktúra, mint erkölcsi alibi, kifelé nagyon szépen hangzik, sokkal szebben, mintha bevallanák, hogy azért vérzik el az erdélyi irodalom kiadvállalata, mert abból a „beülők” kiintrikálták a — legjobbakat.

Tilea is elismeri, hogy Románia
a cseh textilárak kitiltására gondoltA gazdasági konfliktus ellenére még folynak a cseh—román
buzakontingens tárgyalásai

Budapest, augusztus 30.

Tegnap számában részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy Csehszlovákia és a kisántant másik két állama, Románia és Jugoszlávia között komoly gazdasági ellentétek merültek fel. A cseh Agrárpart olyan nyilatkozatot tett közzé, amely szerint a cseh kormány ebben az évben egyetlen mázsa idegen buzát sem enged be az ország területére. Ez a nyilatkozat robbantotta ki az ellentéteket, amelyeknek válaszáként jugoszlávia diplomáciai uton magyarázatot kért Prágától, míg Románia betiltotta a cseh textilárak behozatálát.

Ebben a kérdésben ma Tilea államtitkár nyilatkozatot adott a budapesti Pesti Napló munkatársának és nyilatkozatában először arról szólt, hogy a romániai transzfermoratórium kedvező benyomást tett úgy az ország lakosságánál, mint a politikai pártoknál. Tilea szerint a transzfermoratórium elrendelése megerősítette a Vajda-kormány helyzetét. Elmondta még az államtitkár, hogy tudomása szerint Jugoszlávia is arra készül, hogy a transzfermoratóriumot elrendelje.

A kisántant államain belül keletkezett gazdasági konfliktust illetőleg Tilea kijelentette, hogy

valóban nézeteltérések voltak Románia és Jugoszlávia, valamint Csehszlovákia között és diplomáciai intervenciók valóban történtek.

Szó volt — mondotta Tilea — arról is, hogy a román kormány retorzióképpen betiltja a cseh textilárak behozatálát, de mivel a Csehszlovákia által megállapított romániai buza kontingentálásának tárgyalásai a cseh Agrárpart harcias nyilatkozata ellenére is kedvezően folynak, az a reménye, hogy a cseh textilárak Romániából való kitiltására nem kerül a sor.

Tilea államtitkár nyilatkozata tehát megerősíti tegnap híradásunkat és igazolja, hogy a két állam között súlyos gazdasági konfliktus van, amely e pillanatban még nincs elintéző.

Jugoszlávia állatexportját is tiltja a cseh kormány

A cseh Agrárpart által kirobantott

konfliktusról a jugoszláv sajtó hallgat, de annál több szó esik az incidensről politikai körökben. A vezető politikusok — és nemcsak az ellenzéki politikusok — nagy megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy a cseh Agrárpart nyomására a cseh kormány nemcsak a jugoszláviai buza, hanem még az állatbevitel elől is elzárkózik. Belgrádban megállapítják, hogy a cseh kormány eljárása, amely csakis a cseh „zöldpárt” szűkkeblűségére vezethető vissza — nincsen összhangban azzal a politikával, amelyet Benes a kisántant új-jászervezése alkalmával gazdasági tekin-

tetekben is ígért. Voltaképpen Genfben nemcsak a politikai, hanem a gazdasági kisántantot is szorosabbra fűzték, de ilyen körülmények között még a politikai kisántant kapcsai is meglazulnak.

Az izgatott és elkeseredett hangulat ellenére is a szerb sajtó nem vesz tudomást az eseményekről, mert a kormány nem akarja, hogy a közvélemény felfigyeljen. Ha a jugoszláv lapok felfigyelnek Jugoszlávia lakossága értesülne az eseményekről, erősen ellentálla annak, hogy Jugoszlávia politikailag továbbra is Csehszlovággal szembeálljon.

Nem lehet utcára dobni a beteg-
segélyző magyar tisztviselőitVisszaveszik azokat, akiknek öt évnél hosszabb szolgálati
idejük van, mert ulyis megnyernék pörüket

Bukarest, augusztus 30.

Az új társadalombiztosító törvény alapján az erdélyi munkásbiztosító pénztárak átszervezése során átminősítették az összes tisztviselőket. E munka alkalmával aztán a 20—30 évi szolgálattal rendelkező magyar tisztviselők nagyrészt egyszerűen az utcára tettek.

Az utcára pakolt tisztviselők perrel támadták meg a minősítési bizottság menesztő határozatait a fenti törvény alapján, mely kimondja, hogy az öt évnél több szolgálati évvel rendelkező alkalmazottakat minősíteni kell. A periratok indokaiiban az érdekelt tisztviselők azt vázolják, hogy nem lehetett volna őket állásuktól megfosztani akkor, amikor a bukaresti minősítő bizottság alig néhány hónapos szolgálattal rendelkező tisztviselőket erősített meg állásukban, sőt ujakat is neveztek ki.

Komoly forrásból szerzett információink szerint a kismennyiségű tisztviselők egy-egy fellelőseinek meg is lesz a kező eredménye, amennyiben

a perek beadása után újból összeült Bukarestben a minősítési bizottság és a

hivatalos lap egyik legutóbbi száma szerint, már eddig hatvan törvénytelenül elbocsátott tisztviselőt újra minősített és az okiráltságban ujonnan szervezett hivatalokhoz osztott be.

Még mintegy száz olyan elbocsátott régi betegsegélyzőt alkalmazott van, akik öt évnél magasabb szolgálati idővel rendelkeznek. Remény van arra, hogy ezeket az embereket is rövidesen vissza fogják helyezni annál inkább, mert a fent idézett törvényszakas világos és félreérthetetlen rendelkezései szerint, a társadalombiztosító intézettel szemben beadott perüket az illetékes közigazgatási bíróságnál ulyis megnyernék.

Móra Ferenc állapota
változatlanul súlyos

Budapest, augusztus 30.

Megírtuk már, hogy Móra Ferencet, aki epebántalmait Karlsbadban kezeltette, Szegedre szállították. A nagybeteg író most további gyógykezelés végett a budapesti Grünwald-sanatóriumba vittek. Állapota változatlanul súlyos.

Erdekes ügy a brassói tábla szüneti tanácsa előtt

Felmentették egy iparost, akit inasa agyonverésével vádolt az ügyészség

Brassó, augusztus 30.

A brassói ítélőtábla szüneti tanácsa rendkívül érdekes gyilkossági pert tárgyalta. A per középpontjában Hegyi Gyula törcsvári cipésmester áll, akit inasa meggyilkolásával gyanúsítottak meg.

A súlyosan megvádolt cipésmesternél szolgált hosszú időn keresztül Saracilla Nicolae 14 éves inasgyerek. A fiatal fiú egy nap súlyosan megbetegedett. Bevittek a kórházba, ahol megálapították,

hogy a fiút borzalmasan összeverték és ettől esett agyának.

A gondos orvosi kezelés sem segített az inasgyereken, aki néhány napi szenvedés után a kórházban meghalt. A hatóságok a haláleset után erőteljes vizsgálatot indítottak és ennek során arra a meggyőző írásra jutottak, hogy az inasgyereket gazdája, Hegyi Gyula cipésmester rendszeresen verte. Nyilván egy ilyen veréstől betegedett meg, amely aztán halálát is okozta.

A nyomozás eredménye alapján a hatóságok büntető eljárást indítottak Hegyi Gyula ellen halálbüntetést követően. Hegyi Gyula ellen halálbüntetést követően. Hegyi Gyula ellen halálbüntetést követően.

Tekintve, hogy a verés eredetét nem sikerült megállapítani, valamint azt sem, hogy a gyermek kitől kapta az ütések, a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy Hegyi Gyula, mint mester, felelős az inas magaviseletéért. Hogy ily súlyos bántódásnak áldozatul eshetett, az csak Hegyi Gyula hanyagságának tulajdonítható és ezért ölezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Felbezárás folytán az ügy a tábla elé került, amely Tatulea dr. ügyvéd védőbeszéde után kimondta a cipésmester teljes ártatlanságát, felmentve őt a vád és annak összes következményei alól.

Nagyarányu ünnepségek az Astrakongresszus alkalmából

Oriási idegenforgalom lesz Brassóban szeptember közepe táján

Brassó, augusztus 30.

Az Astra román kultúregyesület — mint ismeretes — szeptember 8. 9 és 10-én országos kongresszust tart Brassóban. Ez a kongresszus, az előkészületekből ítélve, az utóbbi évek egyik legnagyobb társadalmi és művészi eseménye lesz nemcsak helyi, de országos szempontból is.

A kongresszussal párhuzamosan ugyanis egész csomó kiállítást, sportünnepséget és sorozatos színi megzenéi előadásokat rendeznek. Ezuttal megünneplik Ciprian Porumbescu bukovinai román író és a Saguna-liceum volt tanára halálának ötvenéves évfordulóját azzal, hogy színrehozzák az író „Crai Nou” című operettjét és Tiberiu Brediceanu „La sezoare” című szindarabját, amelynek premierje ezelőtt huszonöt évvel volt.

Ezeknek a színi előadásoknak az értékét emeli az, hogy a szindarabokat a bukaresti Nemzeti Színház és állami Operaház legkiválóbb tagjai hozzák színre, a rendezői szerepet pedig Bumbesti Victor a Nemzeti Színház híres rendezője vállalta. A zenét az Astra kórusa, valamint a brassói filharmonikus zenekar fogja szolgáltatni.

A szindarabokon kívül etnográfiai képeket mutatnak be Törösvár, Rozsnyó, Hosszúfalú és Pojána lakosai, valamint a

brassói „Juni” egyesület.

A kongresszussal egyidejűleg az Asira kultúregyesület nagytermében különböző kiállításokat rendeznek. A kiállítás tárgyát az erdélyi román nemzeti mozgalom Bécsből hozott relikviái képezik, ugyanakkor pedig a vármegyei prefektúra és Brassó városa „Brassó képekben” cím alatt szintén kiállítást rendez a városról és a megyéről. A kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben vadászkiállítást rendeznek, amely szintén rendkívül érdekesnek ígérkezik.

A sportünnepségeken a Soimi Carpatilor nevű sportegyesület brassói, kolozsvári, nagyszebeni és máramaroszi csapatjai fognak részt venni közös erőgyakorlatokkal és szabad tornával. Azonkívül az Astra sportegyesület is aktív részt vesz az ünnepségeken. A sportünnepségeket sorozatos kirándulások tarkítják. Ezeknek sikeréről a vármegye és Brassó városa gondoskodik.

A rendezőség Socaciu Emil városházi főtitkárta bízta meg az elszállásolással. Tekintve, hogy a kongresszusra több ezer embert várnak, a nagyalállomáson és Bertalanban külön elszállásoló alosztályokat állítanak fel, amelyek a városházán működő központi elszállásoló bizottsággal működnek együtt.

A brassómegyei csendőrök jól vigyáznak a autóbussz-koncessziósok érdekeire

Kirándulók felháborító inzultálása

Brassó, augusztus 30.

A belügyminisztérium mintegy másfél hónappal ezelőtt rendeletet adott ki, amelyben utasította az ország összes hatóságait, hogy az idegenekkel lehetőleg bánjanak előkezen, mert csak így lehet biztosítani az országban az állandó idegenforgalmat, amely Romániának felbecsülhetetlen hasznát jelent.

A rendelet idejében szét is ment, sőt annak tartalmát nemcsak Brassóban, illetve a városokban, de a környéken is falragaszok útján hozták a polgárság és a hatóságok tudomására.

Ugy látszik azonban, hogy Brassómegyében fűtyölnek a belügyminiszter intelmeire, mert az idegenekkel és turistákkal olyan vezgatórák történnek, amelyek semmi esetre sem szolgálhatják az idegenforgalom fellendítését.

Több panasz érkezett szerkesztőségünkbe, hogy egyes csendőrök, félreértve az autóbussz koncessziók kiadásáról szóló törvény intézkedéseit, azt hiszik, hogy a koncesszionált utvonalakon semmiféle más járműnek, mint a koncessziós autóbusszoknak, közlekedni nem lehet.

Erről tesznek tanúbizonyságot azok a legutóbbi kiránduló kalandok, amelyek az utó-

bi negyvennyolc órában történtek Brassó környékén.

Brassóból mintegy negyven főnyi csoport ment kirándulni a Csukásra. A kiránduló társaság autóbusszal bérelt magának és azzal közelítette meg a Csukás hegy lábát. Amikor az autóbussz este visszafelé jött, a kirándulók legnagyobb megdöbbenésére csendőrök állták el Hosszúfalunál az utat és az egész társaságot lestopolták. A társaság tagjai tiltakoztak a hatósági beavatkozás ellen. A csendőrök azonban azzal érveltek, hogy

az autóbusszt nem engedték tovább és a kirándulók csak a Voina-féle koncessziós autóbusszokon folytathatják tovább útjukat. De ezzel sem elégedtek meg, hanem az egész társaságot bevitték Csernátfalura, itt igazoltatták a sofőrt, és csak órákon keresztül tartó kimagyarázkodás után engedték utnak a kirándulókat.

A másik kaland a brassói hands-ball csapattal történt. Ezek a fiatal kézilabdajátékosok direkt a célra bérelt autóbusszon Nagyszebenbe akartak menni egy mérkőzés lejátszására. Utközben azonban lefogták őket a csendőrök, órákon keresztül hureolták őket az országuton, míg végül is arra kényszerítették őket, hogy azon az autóbusszon foly-

ASTRA
MOZGO

Szerdától, augusztus
30-ikától kezdve fut:

**EGY
ÉJSZAKA
DALA**

FŐSZEREPBEN:

**JEAN KIEPURA
MAGDA SCHNEIDER
OTTO WALLBURG
FRITZ SCHULTZ.**

tassák útjukat, amely ezen az utvonalon a koncesszió alapján közlekedik. Mondanunk sem kell, hogy a lelkes kézilabda játékosok lekésték a nagyszebeni mérkőzést és a sporttúrától nagyon keserű tapasztalatokkal jöttek haza.

Ilyen és ehhez hasonló vezgatórák napirenden vannak. Ezzel az erőszakos eljárással valósággal elriasztják a kirándulókat attól, hogy a hegyek közé menjenek. Ezt az autóbusszkérdést a felettes hatóságoknak végre-

tisztázni kell. Mert türehetetlen, hogy amiért az utvonalak különböző vállalkozóknak koncesszionáltak, azért itt minden más forgalom szüneteljen.

Az országutak és megyei utvonalak nem azért készültek és a polgárság fenntartásukra nem azért áldozza adók formájában a nehézmilliárdokat, hogy azokon tilos legyen a közlekedés. Az ut mindenkié, még akkor is, ha az állandó jellegű személyi forgalom lebonyolítását koncesszionáltak.

Egy kis statisztika

Jó üzlet a városi autóbussz

Brassó, augusztus 30.

Néhány nappal ezelőtt már jelentettük, hogy a városi tanács új autóbusszok vásárlásának tervével foglalkozik. Ertesüléseink szerint a közel jövőben már meg is indulnak a tárgyalások az új autóbusszok beszerzésére.

A város vezetősége azért szorgalmazza az autóbusszok számának felemelését, mert a most forgalomban levő autóbusszok azt igazolják, hogy a város kitűnő üzletet csinál a városi személyforgalommal.

Mint ismeretes, az elmúlt év novemberében a város monopoljogába ment át a városi közlekedés. Kísérletképpen hat darab autóbusszt állítottak forgalomba és miután beigazolódt, hogy az autóbusszok kitűnő hasznát hoznak, június 15-én és július 1-én az autóbusszok számát, az előre megállapított tervnek megfelelően huszra emelték.

Most készült el az első kimutatása az autóbusszok eddigi forgalmának. Ebből a statisztikából kitűnik, hogy kilenc és fél hónap alatt, tehát augusztus 10-ig a város összesen 3 millió 750 lejt inkasszált be a kezdetben hat, később pedig tizenhárom autóbussz után. Ebből a nagy összegből 2 millió 200 ezer lejt fizettek az autóbusszok törlesztésére. A forgalomban levő autóbusszokért még 3 millió 900 ezer lejt kell fizetni. Ez azt jelenti, hogy

kilenc hónap alatt a vételárnak majdnem a felét fizették ki abból a haszon-

ból, ami az autóbusszok forgalmából fennmaradt.

Pontos kimutatás szerint a jelenleg forgalomban levő autóbusszok napi összforgalma mintegy 35 ezer lejt, vagyis minden autóbussz 1785 lejt hoz. Az autóbussz üzemi költsége és személyzeti kiadása, valamint 466 lej amortizáció naponta összesen 1464 lej. Ha figyelembe vesszük a napi bevételt, megállapíthatjuk, hogy az összes kiadásokon kívül minden autóbussz napi 320 lej tiszta hasznót jelent a városnak, ami évente autóbusszonként 231 ezer lej tiszta hasznót jelent. A forgalomban levő husz autóbussz az összes kiadások leszámításával 4 millió 600 ezer lej tiszta hasznót hajt a városnak.

Ebből a négy millió lejből juthat annyira, hogy legalább még tizenöt autóbusszal emeljék a jelenleg forgalomban levő gépkocsik számát. A jelenlegi husz gépkocsi ugyanis távolról sem felel meg a városi forgalom igényeinek. Mert a husz autóbussz közül legalább tíz a különböző vonalak végállomásain vesztegel és így három vonalon alig van tíz autóbussz forgalomban. Ennek tulajdonítható, hogy negyedóránként sem lehet néha autóbussz elfogni. Azonkívül az is türehetetlen, hogy este háromnegyed kilenckor az autóbusszokat bevonják ahelyett, hogy egyrészt ket legalább 11 óráig járatnák.

Reméljük, hogy amint az új autóbusszokat beszerzik, az összes sérelmek megoldást nyernek.

Megkezdtek a posta melletti benzinkut építését

Brassó városa, mint ismeretes, a Concordia petroleum-vállalatnak bérbeadta a posta előtti térséget benzinkut és földalatti illemhely megépítésére. Ez az építmenny néhány év múlva teljesen a város tulajdonába megy át. Tekintve, hogy az árlejtés útján bérbeadott benzinkut építési szerződést perfektuálták, az építkezési munkálatokat már meg is kezdték. Tegnap délután a város műszaki hivatalának vezetői felmérték a helyet és kijelölték azt a területet, ahol az új benzinkut és a vele kapcsolatos modern városi illemhelyet felépítik.

Egyhónapos cipészipari kiállítás Bukarestben

Brassó, augusztus 30.

A brassói munkaügyi felügyelőség közli, hogy szeptember 10-én országos cipészipari kiállítás nyílik meg Bukarestben, a Parcul Carolban. A kiállítás fővédnöke II. Károly király, védnökei pedig D. R. Joanidescu munkaügyi miniszter és Osiceanu mérnök, a Kereskedelmi és Iparkamarák szövetségének elnöke. Az országos kiállítás egy hónapig fog tartani. Ezzel egyidejűleg szeptember 10. 11 és 12-én összeül Bukarestben, az Arenele Romaneban a kisanant államok cipőipari kongresszusa, amelyen a három államon kívül az összes balkán államok képviselői is megjelennek. A kiállítás résztvevőinek különböző jutalmakat és díszokleveleket osztanak szét.

A legnagyobb jutalom százezer lejt.

A vasut a kiállításra ötvenszázalékos vasúti jegykedvezményt ad, azonkívül a kiállítás résztvevői ingyen helyet kapnak a Balkán-orientális gazdasági kiállításon, a Romániának fenntartott pavillonban. Erre a kiállításra a Román Állami Hajózárság ingyen szállítja a román kiállítók árúit. A bukaresti kiállításon a legkisebb cipész is résztvehet, mivel 300 lej minimális díj ellenében kiállító-

helyet kapnak. A brassói munkaügyi felügyelőség felhívja a cipésmestereket és borbiparosokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a nagyszabású kiállításban.

Kirándulás a „Nagykirálykö”-re

A Brassói Turista Egyesület vasárnap f. év szeptember 3-án a Nagykirálykőn rendez kirándulást. Utirány: Zárnest-Plaiufoi, Nyugati-fal, Pásztor-csúcs (2240 m), Peștera, Törösvár. Indulás bertalani állomásról szombat este 7 óra 30 perckor autóbusszal. Utiköltség 60 lej. Előzetes jelentkezés Bojér Sándor könyvtáreskeresésében, (Kapu-utca 46.) Kötelező. Szombat délig. Kevés jelentkező esetén az utazás vonattal történik Zárnest és vissza.

Az „Encián” Si- és Turista Egyesület vasárnap, szeptember 3-án két kirándulást rendez.

I. Nagykirálykö—Nyugati fal. (Csak gyakorlott, jól felszerelt turistáknak.) Indulás a bertalani állomásról, szombat este 7 óra 40 perckor. Vezető: Lepedus István.

II. Bucsecs. Indulás a nagyalállomásról éjjel 1 óra 25 perckor. Utirány: Busteni—Kereszt—Barlangzárdá—Busteni, Vezető: Birtalan József.

Jelentkezni lehet: péntekig, napközben Hild fodrásznál, Fekete-utca 20, vagy este az Encián klubban, Hirscher-utca 21. Előzetes jelentkezés kötelező.

Amig egy bélyeg eljut odaig...

Bizonyára sokan gondolkodtak már azon, miként számolják el az államok egymás között a külföldi postaküldemények viteldiját, amelyet mindig az az állam szed be, ahol a küldeményt feladták. A mai forgalom mellett micsoda hatalmas bürokratikus szervezetre lehet szüksége annak a pontos megállapítására, hogy a beszedett viteldijból melyik államot mennyi illeti, amikor a küldemények országokon és tengereken mennek keresztül. Az is feltűnhetett már a közönségnek, hogy néhány szomszédos és közelebb fekvő állam kivételével a külföldi levél- és pénzküldemények tarifája egységes és független attól, milyen messzire lakik a címzett.

Hatvan évvel ezelőtt még tényleg úgy volt, ahogy most is sokan képzelik. Nevezetesen minden egyes postaküldeménynek a viteldiját fel kellett osztani azon államok között, amelyek a szállításban résztvettek. A forgalom növekedésével azonban belátták az államok, hogy ez a rendszer továbbra is keresztülvihetetlen. Ezért nemzetközi szerződéssel megalkotották az Általános Posta Egyetemet, illetve az újabb elnevezés szerint az Egyetemes Postaegyesületet. A szerződésben kimondták, hogy mindazok az államok, amelyek az Egyetemes Postaterületet képeznek, s egyöntetű szabályok alatt működnek. Ma már minden számottevő nemzet tagja a Postaegyesületnek.

A nemzetközi megegyezés alapjait az volt, hogy minden elküldött levélre érkezik válasz. Ennélfogva a küldő ország és a címzett ország között a viteldijakat illetőleg elszámolásnak nincs helye. Ezt az elgondolást igazolta különben a statisztika is. A küldő és címzett országok tehát nem számolnak egymással, hanem kölcsönösen, minden további nélkül ellátják a postaszolgálatot. A közbeeső államokat azonban az idegen posták kezeléséért bizonyos ellenszolgáltatás illeti meg.

Ezt az ellenszolgáltatást azonban nem egyenként és esetenként, hanem a statisztika segítségével megállapított átlalányokkal számolják el egymás között az államok a berni egyetemes nemzetközi postairoda közvetítésével. Ez az iroda állapítja meg a hozzáküldött adatok alapján az egyes államok járandóságát és a fizetnivalóját, nemkülönben azt, hogy a transito forgalomért végeredményképpen az illető állam kap-e valamit, vagy pedig fizetni tartozik. Az elszámolás aranyfrankban történik, amelynek értéke most a svájci franknak felel meg.

Az elszámolások technikája a következő: Mindenekelőtt különbséget kell tenni a levél és levelezőlap, valamint egyéb levélposta küldemény (hírlap, nyomtatvány, áruminta stb.) között. Az első csoportnak ugyanis jóval nagyobb az elszállítási díja, amelynek alapját a távolság és a súly képezi. Különbséget kell tenni továbbá a szárazföldi és tengeri szállítás között, mert a távolságot illetőleg ezeknél is másként alakulnak a díjak.

A súlynál egységül a kilogramm szolgál. A transito levélposta-küldemények súlyát azonban nem mérik állandóan, hanem a következőképp számítják ki: A szállításnál minden három évben, felváltva egy tavaszi, vagy őszi hónapban, rendszerint májusban és novemberben tízen négy napon keresztül pontosan lemérik mindkét csoportbeli küldemények súlyát. A tengerentúli országokba, illetve más világrészekbe történő szállításnál a méreést 28 napon át folytatják. A méreések alapján kiszámított követelések, illetve tartozások kimutatását az államok megküldik a nemzetközi irodának, mely aztán a követelések és tartozások egybevetésével megállapítja, hogy az egyes államok három éven keresztül mit fizetnek vagy kapnak.

A távolságot illetőleg a szárazföldi szállításnál hat fokozat van. Az első 1000 kilométerig terjed. Ennek a díja kilogrammonként leveleknél és levelezőlapoknál 75 centime, egyéb küldeményeknél 10 centime. A hatodik fokozat 9000 kilométeren túl terjed. Díja a levélpostánál 4 frank, egyéb küldeményeknél 50 centime. A tengeri szállításnál 300 tengeri mérföldig 75, illetve 10 centime a díj, 6000 tengeri mérföldön túl pedig 6 frank, illetve 75 centime.

VITAK A NEMZETKÖZI KONGRESSZUSOKON

Az egyes államok helyzete a transito terheket, illetve járandóságokat illetőleg fekvésük szerint különböző. Az széleken fekvők, amelyeknek transito-forgalmuk nincs, hátrányosabb helyzetben vannak, mert postájukért a közbeeső államoknak

Németország még kedvező népszavazás esetén sem kaphatja vissza a Saar-vidéket

Felsőbb parancsra „leleplezi” a francia sajtó a keleti védelmi vonal technikai berendezését

Páris, augusztus 30

Hitler niederwaldi beszéde, amelyet tegnap részletesen ismertettünk és amelyben Hitler a Saar-vidék visszacsatolását követeli, állandó izgalomban tartja a nyugati államok diplomáciáját. Mint tegnap jelentettük már, Daladier francia miniszterelnök a támadásra néma ellentüntetéssel válaszolt, amikor azonnal meglátogatta Franciaországnak keleti erődműveit.

A Petit Parisien mai száma, — nyilván felsőbb parancsra, — részletesen beszámol erről a Daladier-szemléről és a keleti erődművek technikai berendezéséről. Németországhoz címzetten elmondja, hogy ezek az erődművek több száz kilométer hosszúak és azokból az utas, vagy a közeli szemlélő mit sem tud felfedezni. Az erődmű úgy van a föld alá építve, hogy abból a föld tetején semmi sem

látszik. Lenn, a föld alatt tanktáborok állnak, vasut közlekedik, természetesen acélburkolatú vasut és az egész technikai csoda úgy van berendezve, hogy egyetlen

gombnyomásra kilométereken át vízáradatot önt magából ez a védelmi vonal.

Franciaországnak ezt az erődművét megközelíteni lehetetlen. Légi uton sem lehet az erődművekhez hozzájutni, mert abba a mélységbe, ahol ez a csodálatos világ felépült, a gáz sem tud lehatolni.

A lap nem mondja, de értésére adja Németországnak, hogy nincs értelme a nagy szavaknak, mert

Franciaország annyira fel van készülve a német betörsésre, hogy ezzel a felkészültséggel szemben minden emberi és technikai erőfeszítés tehetetlen.

A Saar-vidéket 1933. után sem adják vissza

A niederwaldi beszéddel kapcsolatban a Daily Express is kihozza a maga szenciáját és elmondja, hogy

a Saar-vidéket Németország sohasem kaphatja meg.

A békeszerződés értelmében a Saar-vidéket 1935-ben népszavazást kell elrendelni, de ha a terület lakossága a visszacsatolást mellett szavaz is, a hatalmak megakadályozzák, hogy ez terület germán fennhatóság alá kerüljön. A nyugati hatalmak meg vannak győződve arról, hogy ha ma népszavazást

rendelnének el, a Saar-vidék Németországgal együtt nyilatkoznék, de ebben az esetben is van ok és mód arra, hogy a visszacsatolást magát megakadályozzák. Csak arra kell a hatalmaknak és elsősorban Franciaországnak hivatkozni, hogy Németország ismét fegyverezik és arra, hogy tiszteltlenül viselkedik a Népszövetséggel szemben és ebben az esetben a békeszerződés idevágó rendelkezését már úgy lehet értelmezni, hogy a népszavazás kedvező eredménye ellenére is a Saar-vidék tényleges visszacsatolása elmarad.

A sepsiszentgyörgyi székelyfelvonulás harmadik napja

Sepsiszentgyörgy, augusztus 30.

Az Erdélyi Gazdasági Egyetel által rendezett, fényesnek sikerült mezőgazdasági kiállítás harmadik napja is gazdag programmal telt el. Reggel fél 7 órakor turistakirándulás volt Málnásfürdőre, Kilenec órákor szövetkezeti vándorgyűlést tartottak a Székely Mikó-kollégium tornacsarnokában. Előadók voltak: Harmath Jánost dr., a Hangya vezérigazgatója, Elek Béla, a gazdasági és hitelszövetkezetek főellenőre és gróf Bethlen László dr.

Az állatkiállítás díjnyertesei

Késő este hirdették ki az állatkiállítás eredményeit. A díjakat a következő kiállítók nyerték el:

A sertéskiállítás: Kiss István, Sepsiszentgyörgy, 300 lej.

Hadházy Gyula, Sepsiszentgyörgy, 200 lej.

Tizenegy órákor a Hangya szövetkezet körzeti vezetői gyűlteket össze értekezletre a kollégium rajztermében. Tíz órákor, valamint délután négy órákor szakelőadók voltak a Székely Nemzeti Múzeumban.

Este 8 órákor Keresztes Károly dr. rendezésében székely nótáestet tartottak a Székely Mikó kollégium rajztermében, szépszámu közönség előtt. Keresztes dr. ismertette a székely népdalok jelentőségét.

Boér Sándor, Hidvég, 650 lej.
Pataky István, Uzon, 200 lej.
Kádár László, Bodok, 300 lej.
Kálnok község, 150 lej.
Kovács János, Angyalos, 350 lej.
Uzon község, 150 lej.
Bere János, Killyén, 100 lej.

fizetniük kell anélkül, hogy a többi államoktól visszatérítést kapnának. A kedvezőbb fekvésű államoknál, különösen a középfekvésűeknél a terhek és járandóságok vagy kiegyenlítődnek, vagy pedig még kapnak is megtérítést.

A nemzetközi egyezmény értelmében minden ötödik évben nemzetközi kongresszust tartanak az érdekelt államok, amelyen megvitatják a felmerülő problémákat. A legközelebbi ilyen kongresszus a jövő évben Kairóban lesz. A kongresszusokon a kedvezőtlenebb helyzetben lévő államok képviselői erős harcot szöktak indítani a mai rendszer ellen, amellyel szemben a teljesen díjmentes szállítás bevezetését kívánják. Különösen a gyarmatokat attakirozzák hevesen a meg lévő egyezményt, amelynek, panaszaik szerint, náluk az alapfogalata sem érvényesül, mert számtalan olyan postaküldemény, különösen hírlap, nyomtatvány, áruminta érkezik hozzájuk, amikre tőlük sohasem megy válasz. Nekünk a meglévő rendszer fenntartása az érdekünk s természetesen a kairói kongresszuson is amellyel foglalkunk állást.

A transito-forgalom elszámolási módja megmagyarázza azt is, miként lehet

egységes s a távolságtól független a külföldi levelek portója.

A fentiekből kitűnik az is, hogy a levélposta-küldemények viteldijának elszámolása a lehető legegyszerűbben történik s nincs szükség semmiféle hatalmas bürokratikus szervezetre, amint azt egyesek képzelik.

A POSTAUTALVANYOK ÉS CSOMAGOK VITELDIJA

A külföldre küldött postautalványok elszámolása természetesen már egyenként történik, mert itt nemcsak a küldött összeg bizonyos százalékat képező viteldijról, hanem az utalványozott összegekről is el kell pontosan számolni. Az elszámolás rendszerint havonként csekkekkel történik. Amely állammal nagyobb a forgalmunk, ott esetleg hetenként is történnek részletfizetések s a hónap végén csak a végelszámolást ejtjük meg. Általános szabály az, hogy az utalványt a kifizető állam pénzében kell kiállítani. A feladó a saját országa pénzében fizeti be az utalványozott összeget az idegen valuta tőzsdei árfolyamának megfelelően. Az általános szabály alól kivételt csak egyes államok képeznek. Ilyen például Amerika is, amellyel

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Szentiványi Gábor dr. Szentivánlaborfalva, 200 lej.

Tíz kiállító között összesen 2660 lej került kiosztásra.

A juhkiállítás nyertesek: gróf Nemes, Hidvég, 300 lej, Boér Sándor, Hidvég, 250 lej.

Az ígáslőversenyen a következő kiállítók vitték el a pálmát:

Kovács Péter és Bittay Gyula, Sepsiszentgyörgy, valamint Szentiványi Gábor dr., Szentivánlaborfalva, diplomát nyertek. Azonkívül három ezer lej díjat osztottak ki tizenegy gazda között. Kiosztottak továbbá még nyolc oklevelet, valamint érmekeket.

Szentiványi Gábor dr., Szentivánlaborfalva, aranyéremben, Aldea Dávid, Aldoboly, ezüstéremben és Kovács János, Angyalos, bronzéremben részesült.

A szarvasmarha versenyen a következő kiállítók állatai arattak dicsőséget:

A bikakiállítás: Első díjat, azaz diplomát nyert Tankó Károly, Illyefalva. Ezenkívül különböző községek között a gondozásért 1600 rejt osztottak ki.

A tehénkiállítás: Első díjazott Kovács Lajos, Illyefalva. Ezenkívül 4550 lejt osztottak ki.

Oklevelet kaptak:

Peröszel Joan, Bácstelek.
Molnár András, Uzon.
Killyén Ferenc, Kökök.
Molnár József, Illyefalva.
Serestély Ignác, Kökök.
Benedek Árpád, Köpec.
Tankó Károly, Illyefalva.

Aranyérmet kapott Szentiványi Gábor dr., Szentivánlaborfalva, ezüst érmet Séra Isván, Sepsiszentgyörgy és Boér Sándor, Hidvég.

Bronz érmet: gróf Nemes, Hidvég, Tóth István, Hidvég, Tóth Vilmos, Árkos, Virágh Sándor, Kökök, Zsigmond Béla, Kökök.

Baleset a lőversenyen

A vasárnapi lőversenyen a döntőben Sós János kökösi gazda aratott győzelmet. A verseny közben különben sajnálatos baleset történt.

Benedek Pál, Benedek János dr., sepsiszentgyörgyi közjegyző fia, oly szerencsétlenül esett le a lóról, hogy vállpercei eltörttek. Beszállították a kórházba, ahol gondos ápolás alá vették.

A kiállítás harmadik napján is hatalmas tömegek vettek részt a látványosságokon és gyűléseken.

— Kezddő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.

való viszonylatunkban mindkét irányban dollárokból kell kiállítani az utalványt.

A közbeeső államok az utalványokat mint rendes leveleket kezelik s külön díjat a szállításukért a rendes átlalányon felül nem kapnak. Az utalvány portóján tehát csak a küldő és címzett ország osztózik.

A csomagok viteldijának elszámolása is egyenként történik. A szomszédos forgalomban azonban egyszerűsítik az elszámolást s az egyforma súlyú csomagok szerint sommásan eszközlik azt. A megszabott csomagoknál a megfelelő viteldiját a közbeeső államok is megkapják s ezt a közönségnek kell a feladónál megfizetni.

„Sigi”
Gummi!

„Sigi”
Prezervatív
megbízható
Kapható:
gyógyszertárakban és
drogériákban

HIREK

Feketedünk....!

Dauphin Ysmeond haiti négernek küldöm, aki valamilyen asztmaelleni orvosságtól csodálatszerűen megfihéredett.

Uram! Ez aztán csoda!
Oda vagyok, egész oda...
Hát fehér lett? Nálunk pedig
közben minden feketedik!

Tudhatom, hisz' köztük élek,
ma fekete minden lélek!
Hűs északról, forró délig,
minden, minden feketélik!

Feltem még nap süt, habár
feketedik a láthatár!
Közeleg a fekete nász:
fekete ház... fekete gyász...

Ez a világ süket, kába,
ajajongánk, de hiába...
Tudom, ezzel mitsem érek,
mi már nem leszünk fehérek!!

Nemes Ferenc

— MILYEN IDŐ LESZ? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint gyöngye és zúzi légáramlás várható, változó felhőzetrel és nappali hőemelkedéssel.

— HUNYADMEGYEI GYÜLÉSEK. Tudósítónk jelenti: A lupényi vas és fém-munkások szakszervezete népes gyűlést tartott, amelyen a munkásság különböző sérelmeivel foglalkoztak. Elsőnek a fizetések szabadság kérdését vitatták meg. A társulat ugyanis azokra a munkanapokra folyósítja csak a fizetést, amikor tényleg dolgozott is, míg a törvényben biztosított szabadság-napokra nem adja meg a teljes fizetést. Szóba került az új társadalombiztosító törvény is, amely szerint a betegség első hetére teljes munkabért kell a munkaadónak fizetni. A társulat és a munkások között emiatt állandóak a sürölődések és összeütközések. Ugyancsak sérelmezik a nyugdíjasok annak a járuléknak a folyósítását, amellyel a pénztár 11 hónap óta hátralekban van. A gyűlés résztvevői végül a németországi eseményekre való tekintettel elhatározták a német árak bojkottját. A bujkottot olyan lupényi kereskedővel szemben is érvényesítik, aki német árut tart raktáron. — A hunyadmegyei Iparosok Szövetsége Déván rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a szomszédos Alsófehérmegye iparos alakulatainak a képviselői is megjelentek. Az előterjesztett memorandum szerint az egyre növekvő gazdasági válság súlyosbítja az iparos társadalom helyzetét, amelyre az újabb életbeléptetett törvények is károsan hatnak. A gyűlés résztvevői kifogásolták a munkakamarai törvénynek azt az intézkedését, amely az iparosokat alkalmazottaikkal egy kategóriába sorozta és azok részére a tanácsban is felsőbb-séget biztosított. Kifogásolták az új társadalombiztosító törvény egyes szakaszait is, amelyek az iparosság vállára újabb terheket rónak. Az előterjesztett memorandumot egyhangulag elfogadták és elhatározták, hogy azt az ipariügyi minisztériumhoz és a társzervezetekhez is elküldik. A közgyűlés a lemondott Minovits Lukács elnök helyébe egyhangulag Hossu Jenő dr. ipartestületi elnököt választotta meg.

— A IUNIAN-PART SZÉKELYFÜLDI SZERVEZÉSE. Gyergyószentmiklósról jelentik: A Iunian-féle radikális parasztpárt egyheti erős propaganda után Gyergyótróban és Gyergyószentmiklóson rendezett népgyűléseket. A gyűléseken Iunian személyesen nem vett részt, hanem azokat bukaresti emberei vezették le. A szónokok ezuttal is a restabilizáció mellett törtek lándzsát. Egyben hangsúlyozták, hogy a kisebbségeknek nincs szükségük nemzetiségi alapokon szervezkedni, hanem csatlakozzanak az érdekeiket képviselő román pártokhoz és mivel jelen esetben Iunian akar segíteni rajtuk, segítsék őt kormányra. Különösen Gyergyószentmiklóson hatalmas tömeg vonult fel a radikális parasztpárt gyűlésére, úgy, hogy a Laurenczi szálló terme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Ennek dacára, amint azt a csikszeredei példa is igazolta, nem dicsekedhetik nagy sikerrel a párt, mert magyarul egy-

általában nem tudta visszaadni mondani-
valóját s így a székelők csupán azzal az impresszióval távoztak, hogy egy párttal több akarja a szavazatokat biztosítani magának az elkövetkezendő választások alkalmára. Hogy ezt milyen alapon, miféle ellenszolgáltatásért követeli annyira hevesen, ezt már nem sikerült megértetni a nagy számban felvonult székelőkkel.

— Parlaghy Lajos veszi át a nagyváradi magyar színház vezetését. Nagyváradról jelentik: Kádár Imre, a kolozsvári Magyar Színház társigazgatója Nagyváradra érkezett, ahol a „szinpártolók” megbízásából megegyezett Parlaghy Lajossal, hogy a jövő szezonban ő vezesse a nagyváradi színházat. Parlaghy kijelentette, hogy véleménye szerint megszűnt a színházi válság és az új munka kezdetét veheti. Parlaghy, aki régi színházi ember, Nagyváradon utóbb az egyik mozi-
igazgatta.

Nem mindennapi könyv jelent meg a párisi könyvpiacra, Henri de Rothschild báró önéletrajza, aki a színházban és irodalomban André Pascal néven sikerrel szerepel. Lesújtóbb, szivettépőbb sívár könyvet el sem lehet képzelni. Henri bárót az anyja, a hies baronne James nevelte. Ez a hölgy zsarnoki természet volt, csupa jótékonyági és vallásos fanatizmus. Fiát teljesen elzárta a világtól, pajtásai nem voltak, apró gyerekkorától kezdve guvernantok és háztartások serege fogta körül. Nem volt egy szabad pillanata. Ha a gyerek jól tanult és jól viselte magát, jutalmul megengedték neki, hogy a bárónő gyerekkórházának pupos, skrofulás, angolkóros és tüdőbajos betegeivel játszadjon. Az ebből származó veszéllyel nem törődött senki. Az anyja egyáltalán nem akarta kiengedni kezéből a fiút és az volt a rögeszméje, hogy Henrinek szüzi tisztaságban kell maradnia egész életében. Mikor felserdült, a rettenetes ellenőrzés még fokozódott is. Henrinek azért sikerült kiszabadulnia az anyai zsarnokság alól és a szerelmet is korán megismerte, először egy német nevelőnő, majd egy ismert párisi kokott révén. Huszonnégy éves korában az anyai terror elől egyenesen a házasságba menekült. Modora és fellépése még ma is félszeg, amit a gyilkos anyai nevelésnek tulajdonít. Szép könyv lehet és nagyon szomorú könyv lehet. De valahogy már jobban érdekelt bennünket, hogy mitől félszeg az a sok műpalaki, akinek nem egy zavarodott anya rontotta el az ifjúságát, hanem a nyomor, a nincstelenség. Ezek azonban nem irnak önéletrajzot. Az ő életrajzukat mások csálják.

ZENFI AKKORD

— KI VOLT A BETÖRŐ? Néhány nappal ezelőtt jelentette a B. L., hogy Marmorstein Mancsi nagyborosnyói lakos lakásába betörték és onnan néhány ezer lej pénzt és ékszereket vittek el. Ezzel a jelentéssel kapcsolatban közöltük, hogy a betörés elkövetésével Propper Arthurt gyanúsítják. Maga a károsult most arról értesít, hogy Propper Arthurt közvetlen szomszédja, akit a rendőrség információ adása céljából szintén kihallgatott ugyan, de fel sem merült a szomszéd ellen gyanu, akit a helységben igen korrekt és megbízható embernek ismernek.

— A TEMESVÁRI TENISZVERSENY EREDMÉNYEI. Temesvárról jelentik: A temesvári autókлуб teniszversenye hétfőn befejeződött. Az eredmények a következők: Férfi egyes: Schmidt Brassó, 2. Wechsler Arad. 3. Ungár Temesvár és Farkas Arad. Férfi páros: 1. Schmidt Brassó és Wechsler Arad. 2. Gritta és Cravnic Arad. 3. Petrovics Arad és Ecker Temesvár. Női egyes: 1. Somogyi Klári Arad. 2. Arató Klári Nagyvárad. 3. Ternovitsné és dr. Fülöpne. II. oszt. férfi egyes: 1. Barta Temesvár, 2. Spitzer Nagyvárad, 3. Czopp és Farkas. Vegyes páros: 1. Somogyi Klári—Gritta. 2. dr. Fülöpne—Schmidt, 3. Czapp—Ecker. II. oszt. vegyes páros: 1. Czapp—Czapp. 2. Papos—Spitzer. 3. Györbiró—Hladik. II. oszt. férfi páros: 1. Genud—Farkas, 2. Hladik—Czapp. 3. Telkes—Brait.

— ELFOGTAK A GYILKOSTÓI TOLVAJOKAT. Csikszeredei jelentik: A Gyilkostóhoz ideiglenes nyári szolgálatra kirendelt csendőrség letartóztatta Lőrincz Vencel és Bódi Sándor munkásokat, akik az üdülőhelyen a lopások egész sorozatát hajtották végre. A letartóztatottakat beismerték, hogy Cămpănu Tamás munkástól 500 lej, Pap János asztalostól értékes szerszámokat és egy esőköpenyt, Csergő Sándor napszámostól és más munkásoktól pedig kisebb-nagyobb pénzeszegeket loptak el. Az eljárás folyik.

— KÖRÖZÉS EGY NAGYVÁRADAI SZÉLHÁMOS ELLEN. Nagyváradról jelentik: A törvényszéki vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki Baum Zoltán álhírlapíró ellen, aki Nagyváradon tömérdek szélahamosságot követett el. Baum egy manikűrőslánytól 30 ezer lejűt csalt ki, majd amikor a nő pénzét visszakövetelte, bűnvádi feljelentéssel fenyegetőzött. Később, amikor látta, hogy a nő ragaszkodik követeléséhez, feleségül vette, de nemsokára faképnél hagyta. Ezután Temesvárra, majd Kolozsvárra tette át székhelyét, később pedig ismét Nagyváradra, ahol folytatta üzleleit. Schwartz Lajos bodegatulajdonostól egy szőnyeget és egyéb értéktárgyakat, Gonda Vilmos fakereskedőtől pedig egy aranyórát csalt ki, azzal, hogy kilátás van valami nagyobb üzletre, amelyből ő is részesedne. A kicsalt holmit azután elzárkósította. A veszedelmes szélahamost körözi a rendőrség.

ABLAK

Rómából jelentik: Panderano községben a villám becsapott a község közepén levő vendéglőbe s a vendéglőben tartózkodók nagy rémülétre felgyújtott egy csomó széket, vörösré izzított egy vasasztalt, majd a telefonkészüléken keresztül elűnt. A távbeszélő vezetéken keresztül a postahivatal központjába hatolt, tönkretette a kapcsolókészüléket és kijutva az utcára, elűnt a szemben levő gyapjúfonó műhelyben, ahol anélkül, hogy kárt okozott volna bennük, áthaladt a dolgozó munkálányok között s ismét kijutva az utcára, végigokkázott a házak között, majd végül a faluvégi kuthan szünt meg. Az anyagi kár nagy, sebesülés azonban csak egy volt. Ez a vendéglőben égette meg a lábát.

— KOMPLIKÁLT VILLÁMCsapás. Rómából jelentik: Panderano községben a villám becsapott a község közepén levő vendéglőbe s a vendéglőben tartózkodók nagy rémülétre felgyújtott egy csomó széket, vörösré izzított egy vasasztalt, majd a telefonkészüléken keresztül elűnt. A távbeszélő vezetéken keresztül a postahivatal központjába hatolt, tönkretette a kapcsolókészüléket és kijutva az utcára, elűnt a szemben levő gyapjúfonó műhelyben, ahol anélkül, hogy kárt okozott volna bennük, áthaladt a dolgozó munkálányok között s ismét kijutva az utcára, végigokkázott a házak között, majd végül a faluvégi kuthan szünt meg. Az anyagi kár nagy, sebesülés azonban csak egy volt. Ez a vendéglőben égette meg a lábát.

— KOLOZSMEGYEI HIREK. Dan Nastasic magyarborgói juhásztor legelésző juhait tilosba tévedtek. Irinul Illés, egy másik pásztort a juhokat büntetésből be akarta hajtani, Dan azonban botot ragadott, mire véres verekedés kezdődött. A két pásztort úgy összeverte egymást, hogy mindkettőjüket kórházba kellett szállítani. A csendőrség a legelőhősei ellen eljárást indított. — Fodor Viorel, kolozsvári droguista, az „Ardealul” könyvkereskedés tulajdonosa, kényszerregezséget kért. Fodor hitellezőnek öt év alatti fizetendő 40 százalékos kvótát ajánlott fel, azzal az indoklással, hogy az „Ardealul” könyvkereskedést annak idején a „Banca Agrara”-tól vásárolta és a vételár javarésztét váltóval egyenlítette ki. Ezeket a váltókat a Banca Naționala most idő előtt peresítette. — Kerekes István, 45 éves ruhafestő, Str. Rugului 13. sz. alatti lakásán, jobb karján felvágta az ereit. A súlyosan sérült férfit a mentők kórházba szállították. Állapota nem életveszélyes. — Ileana Anna kolozsvári lakos kedden délelőtt marószódát ivott. Súlyos belső sérülésekkel a belgyógyászati klinikára szállították, ahol gyórs orvosai beavatkozással sikerült megmenteni az életnek. Tettüknek oka, — mindkét esetben — nyomor.

— ARTISTAHAJLAMU TEMPLOMFOSZTOTGATÓK. Budapestről jelentik: A Thököly-utó Domonkos-rendi templomban ismeretlen tettesek jártak, akik az összes perselyeket kiürítették és három aranykélyet emeltek el. A tolvajok, akik a hívőkkel egyidőben jöttek a templomba, csak később fedezték fel, hogy időközben valamennyi ajtót rájuk zárták. Az élelmes templomfosztotgatók nem jöttek zavarba, hanem a toronyba másztak, ahonnan a harangkötél segítségével valamennyien a rend kertjébe ereszkedtek. Onnan már csak egy falon kellett átvetni magukat és mindnyájan az utcán voltak. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy az artista-hajlamu tolvajokat kézre éssze.

EZEN TABLETTÁK

NEURALEGINE

JURIST

meguntetik a leghévesebb fejfájást

— HERCZEG FERENC 70 ÉVES. Budapestről jelentik: Herczeg Ferenc, a kiváló magyar író a közeljövőben tölti be 70-ik életévét. Az író ez alkalomból meglepő ünnepségekben készülnek részvételre.

— AZ AURÉLHÁZAI PÁRBÁJ FOR-DULATA. Temesvárról jelentik: Megemlékeztünk már arról, hogy Kuposó Pál aurélházi községi bíró megfellebbezte Beldi Vasile községi jegyző felemelt uti átalányát. A jegyző ezért hadjáratot indított Kuposó ellen, aki azzal fenyegette meg, hogy mint veszedelmes irredentát és kommunizist lefoghatja és 20 évi börtönrre ítéli. A jegyző rokonságban van a gyűlési járási főszolgabíróval és innen van a nagy „befolyás”. A magyar párt akkoriban interveniált a községi jegyző és a bíró oly egyenlőtlen párharcában. Az intervenció eredménye: A csendőrség letartóztatta Kuposót.

— ELFOGTAK A BÉCSI SZŐRÖSKEZŐ ASSZONYGYILKOST. Bécsből jelentik: Az osztrák főváros rendőrsége a Wienerwaldban levő „Ökörfej” korcsmában hosszas nyomozás után elfogta Rupprichot, a „szőröskező asszonygyilkost”, aki Bécs egyik külvárosában vadházastársát néhány nappal ezelőtt megölte. A gyilkos elfogatása előtt Barber rendőrkapitányhoz levelet intézett, amelyben egész életét leírta. A levél szerint Rupprich élete a szerencsétlen véletlenek sorozata volt. Vadházastársának a leánya is szerelmes volt belé és ebből a helyzetből csak úgy tudott kimenekülni, hogy az asszonyt meggyilkolta. Rupprich elfogatása után elmondotta, hogy a gyilkosság óta folyton bolongott, miközben a hidegtől és az esőzésektől sokat szenvedett.

★ LEGALABB 10.000 ASSZONY használna és dicséri naponta Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján, mindenki könnyen vezetheti a legibnyesebb háztartást is: levesek, stílek, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, aminthogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávé főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsírt olvasztani és — pulisz-kát főzni. Egyszóval: felleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 100 lej.

Modern gyermekpenzió BRASSOBAN

Pedagógusnő, iskolásgyermekeket teljes ellátásra vállal. Egészen modern alapokra felépített lelki és testi nevelés, elsőrangú élelmezés és ellátás, a modern pedagógia és higiénia minden követelményének megfelelően. Németnyelvi társalgás. Érdeklődők írjanak „Lebens-erthüchtigung” jellegre a kiadóba.

LEGUJABB JELENTÉSEK

Titulescu robbantotta ki a kormányválságot, amely már nyílnak tekinthető

A két liberális párt megbízottai kedden este az összeolvadással kapcsolatban döntő tárgyalásokat tartottak

Bukarest, augusztus 30.

Lapunk más helyén részletesen megemlékezünk már az oly hirtelen kirobbant kormányválságról. A keddi délutáni bukaresti lapok egyöntetűen leszögezik azt, hogy

a kormányválság nyílnak tekinthető és valószínű, hogy a kabinet a nehézségeken át tudjon vergődni.

A válságot a legújabb jelentések szerint Tilea államtitkár személyével kapcsolatban Titulescu külügyminiszter robbantotta ki. Néhány nappal ezelőtt ugyan Tilea arról informálta a bukaresti sajtó munkatársait, hogy Herriot Szófiában, ahol a demokratikus pártok európai kongresszusán vett részt, elkötelezte magát a revízió irányában. Ez a híradás Bukarestben igen kinosan hatott és sok orgánus nem éppen kellemes hangon irt Herriot állásfoglalásával kapcsolatban.

Tilea akkor, amikor az újságírókat informálta, azt ígérte, hogy két nap múlva részletekkel is fog szolgálni. Ehelyett Tilea két nap múlva elhagyta a fővárost és közvetlenül ezután kiderült az is, hogy Herriot a neki tulajdonított kijelentéseket nem tette meg. A bolgár miniszterelnök ilyen értelemben cáfoló nyilatkozatot is kiadott.

Titulescu külpolitikai szálait Tilea baklövése meglehetősen összezilálta. A külügyminiszter, aki amugyis szenvedélyes vérmérsékletű ember, meglehetősen könnyörtelenséggel követel elégtételt és ez azután az amugyis bizonytalan helyzetben levő kabinet válságához vezetett.

MADGEARU

pénzügyminiszter Kolozsvárról Bukarestbe érkezett és meglehetősen pesszimista hangon nyilatkozott Vajda hangulatáról. A miniszterelnök rendíthetetlenül el van szánva a visszavonulásra és mandátumát rövidesen az udvar rendelkezésére bocsátja.

Feszült a hangulat, Madgearu szerint, Maniu környezetében is.

A LIBERÁLIS-PART

illetve a liberális pártok e helyzetben látszanak készülni a hatalom átvételére. A Lupta ezzel kapcsolatban megírja, hogy néhány nappal ezelőtt, amikor Duca és az őliberális-párt vezető tagjai között értekezlet volt, Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszter így szólt Ducához:

— Az udvar félreérthetetlenül tudomásomra hozta, hogy a hatalom átadása csak a két liberális-párt egyesülése esetében képzelhető el...

Duca: Ez ellen nekem sincsen kifogásom...

Ezután Duca megbízta Anghelescut arról, hogy Bratianu Györggyel kezdjen békétárgyalásokat. Anghelescu a megbízást nem vállalta, ellenben a talaj előkészítésének feladatát elvégezte. A hivatalos megbízott Sassu volt miniszter lett, aki a

Sulyos vasúti szerencsétlenség a konstancai vonalon

Bukarest, augusztus 30.

Kedden reggel sulyos vasúti szerencsétlenség történt Dunărea állomáson, a Bukarest-Konstancai vonal egyik kis megállóhelyén. Egy tolató lokomotív nekifutott a 9817-es számú petróleumvonatnak és a rendkívül heves ütközés következtében 15 vagon kisiklott.

A kísérszemélyzet 8 tagja, közülük 2 súlyosan megsebesült. A konstancai kórházba szállították őket.

döntő tárgyalásokat Bratianu Györggyel kedden este kezdte meg.

A KÜLFÖLDI ADÓSSÁGOK

ügyéről ugyancsak lapunk más helyén emlékezünk meg. Ezzel kapcsolatban újabb azt jelentik, hogy a kormány ismét 1500 millió lej évi csökkentést akar a hitelezőktől. Az összes csökkentés tehát évi 3000 millió lenne.

A párisi román delegációt Ghelmegeanu államtitkár fogja vezetni.

GOGA

jelenleg Karlsbadban üdül. A fasiszta hajlandósága politikai Karlsbadból Berlinbe, onnan Rómába utazik, hogy Hitlerrel, illetőleg Mussolinivel tárgyaljon.

A KÜLÜGYMINISZTERIUM

hivatalosan cáfolja azt a hírt, mintha Benes cseh külügyminiszter Rómába készülne, hogy Mussolinivel találkozzék.

Szinájában havazott

Hűvös idő az egész országban

Bukarest, augusztus 30.

Szinájában és a környező hegyeken hétfőn és kedden erősen havazott. A hó tartós volt, olvadás eddig nem következett be. Egyes helyeken a hóréteg magassága eléri a 30 centimétert.

Bukarestben, de szinte az egész ország területén is a hőmérséklet erősen alacsonyabb. Az időjárás hideg novemberi hőmérsékletnek felel meg.

Maniu csodálkozik

Érdekes levél Samsonovici volt hadügyminiszterhez

Bukarest, augusztus 30.

Maniu Gyula a múlt hét végén levelet írt Samsonovici volt hadügyminiszterhez, a Skoda-perrel kapcsolatban. Maniu emlékezteti a hadügyminisztert arra, hogy a perbe az ő nevét is bele akarták keverni.

Csodálkozik afölött, hogy a politikai megkeverés ellen a hadügyminiszter nem indította meg a vizsgálatot.

Maniu levelében felemlíti azt is, hogy a tárgyaláson Radu Rosetti védő nyílt vádat emelt bizonyos személyek ellen, hogy Seletzki vallomását Maniu kompromittálása érdekében meghamisították. Maniu csodálkozik afölött, hogy a hadügyminiszter sem a hamisítási ügyben nem indított vizsgálatot, sem pedig Rosetti ügyvéd ellen nem indította meg az eljárást, hatósági személyek megrágalmazásáért.

Lefejezett két potyautast a vasúti hid

Bukarest, augusztus 30.

Két tecuci fiatalember, névszerint Schwartz Sámuel és Friedmann Edvárd elhatározták, hogy Palasztnába utaznak. Miután nem volt pénzüik vonatjegyre, éjszaka felszöktek a lasi-Bukarest között közlekedő gyorsvonat II. osztályu kocsi-jának tetejére és így akartak a fővárosig elszökni.

Bárlad közelében azután a szerencsét-

len fiatal emberek életükkel fizettek rá vállalkozásukra. A Bárlad-folyó felett vezető hid ugyanis rendkívül alacsony.

Az egyik vasgerenda elkapta a fiatal emberek fejét és valósággal lefejezte őket.

A fejeket a hid vasrácsai közé szorulva találták meg, testüket pedig hajnalban a Bárlad dobta ki.

Amerika hivatalosan közli:

A dollárt egy éven belül a kormány nem stabilizálja

Másfélmillió önkéntes propagandája az amerikai Kék Sas érdekében

Washington, augusztus 30.

Tegnap délután fontos tanácskozások voltak Washingtonban Roosevelt, Norman és Harrison között. Londonban úgy tudják, hogy ezen a tanácskozáson arról volt szó, hogy az angol font béküljön ki az amerikai dollárral és lehetőleg egyszerre rögzítsék mindkét valutát.

Ezekkel a londoni aggodalmakkal szemben az amerikai kormány ma este hivatalos nyilatkozatot adott ki. Erre a nyilatkozatra az amerikai kormányt az amerikai lakosság szinte kényszerítette. Ma délután Amerikában már olyan nagy volt a pánik, hogy valamiképpen a közhangulatot le kellett csendesíteni.

Roosevelt hivatalos jelentése így szól:

Az amerikai kormány csak egy év múlva fogja a dollárt stabilizálni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ez alatt az egy év alatt is közbenső és intervenciós vásárlásokkal ne hasson oda, hogy a dollár árfolyamában nagyobb kilengések ne történjenek. Előre is kijelenti Amerika kor-

mánya, hogy az egy év múltán stabilizált dollár új pénzegység lesz, amelynek belső tartalmát illetőleg semmi köze sem lesz a mai dollárhoz és annak összetételéhez.

Ugyanide tartozik az a hír is, hogy ma reggel óta

másfélmillió önkéntes polgár ujjáéledési propagandába kezdett.

Ez a propaganda abban áll, hogy az önkéntesek egyelőre csak Newyorkban személyesen felkeresnek minden háztartást és ott arra beszélnek rá a lakókat, hogy

csakis olyan üzletekben vásároljanak, amelyek joggal kitűzhetik a Kék Sas. Az ilyen üzletek és gyárak ugyanis már elfogadták a redukált munkaidőt és a magasabb munkabéreket.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint a roosevelti nyilatkozat ma késő este megnyugtatta a kedélyeket. Amerika ugyanis e pillanatban olyan gazdasági szituációban él, hogy az esetleges dollárvalorizáció sulyos megrázkódtatásokat okozna.

A németek elhurcolták egy osztrák csendőrfelügyelőt

Bécs, augusztus 30.

A rattenbergi csendőrszolgálat jelentése szerint Haas osztrák csendőrfelügyelő ma reggel a bajor határ mentén inspekción körutját végezte. A csendőrfelügyelő bajor határőrökkel találta magát szembe, akik megragadták, összekötözték és át-hurcolták a bajor határon.

Az osztrák csendőrfelügyelő elhurcolása Bécsben nagy megdöbbenést keltett és egészen biztos, hogy az ügynek diplomáciai folytatása lesz.

Négyévi fegyházra ítélték Balogh Konstantin budapesti bankárt

Budapest, augusztus 30.

A B. L. néhány hónappal ezelőtt részletesen beszámolt arról, hogy az alsóbb bíróságok Balogh Konstantin budapesti bankárt csalárd bukás címén 3 évi fegyházra ítélték.

Az ügy ma került a Kuria elé, amely a büntetést négyévi fegyházra emelte fel. A példátlanul szigorú büntetés Budapesten nagy szenzáció.

Dolluss befelé is erős harcot folytat

Bécs, augusztus 30.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint az osztrák diplomáciai karban nagyon érdekes változások várhatók. Legutóbb rámutattunk arra, hogy a Heimwehr és Dollfuss között belső ellentétek vannak. A kancellár ugyanis nem akarta azt, hogy a Heimwehr ereje és tulsulya az osztrák kormányban jobban kidomborodjék és épepn ezért

megtagadta a Heimwehnek azt a kérését, hogy Starhemberg, a Heimwehr parancsnoka, a kormány kebelében fontosabb állást töltsön be.

Ez a merev elutasítás feszültté tette a viszonyt.

Később olyan hírek keltek szárnyra, hogy Dollfuss meg akarja engesztelni Starhemberget és ezért részére nagyobb hatáskört engedélyez. Ez a hír sem bizonyult valósnak.

Most azt jelentik, hogy a Heimwehr egyik vezető embere mégis jelentős pozíciót kap. Rintelen Antalt, a stájerországi Heimwehr parancsnokát a közeli napokban római követté nevezik ki.

Ez a kinevezés különösen azért kellett fontos feltűnést, mert így Mussolini mellé, aki voltaképpen ma az osztrák külpolitikát irányítja, a Heimwehr embere kerül.

Ezzel a kinevezéssel egyidejűleg Ausztriának jelenlegi olaszországi követét, Egger-Müllwaldot Párisba nevezik ki.

40 ezer dinárt kap

Neudörfler volt jugoszláv miniszter gyilkosának nyomravezetője

Belgrád, augusztus 30.

Néhány nappal ezelőtt jelentette a B. L., hogy Neudörfler volt jugoszláviai minisztert meggyilkolták. A kormány 10 ezer dinárt tűzött ki annak, aki a gyilkost előkeríti.

Ehhez a díjhoz, most a család újabb 30 ezer dinárt ígér, úgy, hogy a volt miniszter gyilkosának nyomravezetője negyvenezer dinár jutalomban részesül.

Egy angol hölgy átuszta a La Manche csatornát

London, augusztus 30.

Három év óta senkinek sem sikerült a La Manche csatornát átuszni.

Tegnap este Lowry angol uszóbajnoknő ismét megkísérelte a csatorna átúszását, amely ez alkalommal sikerült is. Az uszó bajnoknő ma délelőtt Doverben partot ért.

Ez alkalommal az uszó bajnoknő 15 és háromnegyed óra alatt uszta át a csatornát.

A hír vétele után ma reggel többen is nekiindultak az utnak és az a tervük, hogy ugyancsak átússzák a csatornát és megdöntik az angol bajnoknő most elért rekordját.

Lowry partraszállása után kijelentette, hogy egyáltalában nem fáradt és hogy a hatalmas teljesítmény egyáltalában nem viselte meg.

Sport

Seregszemle a heti sportesemények körül

A héten újra állt a harc. Temesvártól Konstancaig és Bukaresttől Metzsig sorompóban álltak sportklubjaink.

Az ország legkimagaslóbb sporteseménye Brassóban zajlott le a Brassói Lovaregylet által rendezett országos verseny megmozgatta az egész ország legkitünőbb lovasait. Minden évben eseményszámba megy a mérkőzés és magas színvonalára jellemző, hogy a versenynek minden évben királyi vendégei vannak. A háromnapos verseny rendezése kifogástalan volt, sportbeli része magas nívón mozgott. Balcsét nem volt, bár a nehéz ugratásoknál pár lovas kiesett a nyeregből. Több versenyző, de kevesebb közönség volt, mint tavaly. Hiába, a gazdasági viszonyok.

A fővárosban a labdarugás hívei jutottak csemegéhez. A Ferencváros 2 napon át szerepelt a Juventus és a román bajnok, Ripensia ellen. Vasárnap hatezer ember volt kíváncsi a mérkőzésre és a közönség soraiban legalább 200 brassói futballrajongó drukkolt. Az eredmény... nem fontos. A Fradi bemutatta labdarugóművészetét, elkápráztatta a szakértőket technikai és taktikai tudásával, a mi bajnokunk, a Ripensia pedig győzelmével respektust szerzett a román labdarugásnak.

Külföldi reprezentánsunk, a NAC, nagyon megérezte Czinczér és Kocsis hi-

nyát. Metzben kikapott, Anversben döntetlenül játszott. Sok értékes győzelmének értékéből az eredmények nem vonnak le semmit. Tudjuk, hogy mit jelent Czinczér és Kocsis nélkülözése. Nagyváradon biztosan nagy ünnepléssel fogadják őket s mi is gondolatban színes csokrot küldünk fogadtatásukhoz.

Kolozsváron is nemzetközi mérkőzés volt. A szabadkai SzAK hazautaztában a Romania csapatával mérkőzött, sikerrel.

Brassónak nagyon szegény futballprogramja volt. Idegen csapattal senki sem mert kísérletezni a lovasverseny konkurrenciája miatt.

Temesváron annál gazdagabb műsor volt. A részletek lapunk hasábjairól ismeretesek. A temesvári csapatok mernek vállalkozni, de a közönség is hálás. Nem ritka a 3-4 ezer néző egy-egy nagyobb meccsen. (Hol vagyunk mi ettől?)

t. p.

LABDARUGÁS

Fortuna (Lunca Bradului)—BSC (Borszék) 3:2 (1:1). Góllövők: báró Bánffy József (3); ill. Călăraș (2). Bíró: Ancset.

Szerkesztői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem örzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azokért felelősséget nem vállalunk.

K. B.-né, Szilágysomlyó. Szabály szerint élelmiszert az utas csak annyit vihet magával, amennyire az uton szüksége van. Három-négy kiló gomba már nem „uti-szükséglet”. Be kell a határon jelenteni, ahol megvámolják. A vámja nem olyan sok, hogy ne lenne érdemes kivin-

Dakrysol szappan

(semleges, tulszirozott, kántartalmu hajmosó-szappan)

Kevesen tudják, hogy a racionális hajápolás milyen fontossággal bír az egészséges hajnövekedés szempontjából. A hajaggyumirigyek folytán a fejbőr nagyban különbözik a többi bőrtől. Előbbiek meg nem felelő szappannal szemben fölötté érzékenyek. A szabad alkalikus sók, még a legkisebb mértékben is találhatók a szappanban, izgatják ezeket a mirigyeket és átváltoztatják azok kiválasztását.

Gyakorlatomban naponta találkozok a hajelszírosodás és hajhullás eseteivel, amelyek csak meg nem felelő szappanok használata folytán keletkeztek. A hajmosáshoz tehát csak a tulszirozott és kántartalmu Dakrysol-szappan alkalmas.

A gyakori hajmosással kapcsolatosan a Dakrysol hajtápszer is kétszeres erővel hat, mivel a tiszta, mosott fejbőr a Dakrysol maradvék nélkül felszívja.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden szakmabeli üzletben kapható.

Professor Dr. F. SIGMUND, fiziolog. laboratóriuma, Stuttgart.

NAGY A TOLONGÁS

de a délelőtti órákban mégis nyugodtabban vásárolhat. — Siessen tehát, míg készletünk tart. Szombaton este zárjuk az olcsó hetet. (Brassó, Kapu-utca 32.)

HERCULES

— Hogyan éljen a szivbajos ember? Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hézagpótló munka jelent meg Budapestben. A kitiű könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szivbajos, érlelmeszedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítse elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejért kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. (Videkre 10 lej portó.)

A modern házasság

Írta: Prof. Dr. Wilhelm Steckl, fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gärtner Pál. Ára 90 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az. alatt az udvarban.

Értesitem üzletfeleimet, hogy szept. 1-től kezdődőleg új címem:

Brassó, Kapu-u. 36 I. em.

FARKAS D. HERMANN
tűzfakereskedő

NEM ÉRDEMES UNATKOZNI,

amikor 20 kiűnő regényt kaphat — portómentesen 60 lejért!

1. Beczássy Judit: Az alispán rózsája.
2. Bibó Lajos: Botsinálta vőlegény.
3. Bus Fekete László: A profi.
4. Dénes Gizella: A vörös pillangó.
5. Ego: Terka dolgozni akar.
6. Kelemen Viktor: Sárít elrabolják.
7. Kálmán Jenő: A dollárkalap.
8. Kellér Andor: A gárdista.
9. Kosáriné Réz Lola: Az árguszemű banditafőnök.
10. Lestyán Sándor: A gyilkos komédiája.
11. Lóranth László: Hetedik menyország.
12. Márton Lili: A tenger riportere.
13. Ligeti Ernő: A csodadoktor.
14. Sásdi Sándor: Kétfélt ember.
15. Surányi Miklós: Szakadék.
16. Surányi Miklós: Gaston és én.
17. Szántó György: Tóni ringbe áll.
18. Tersánszky I. Jenő: A veszedelmes napló.
19. Ujvári Sándor: Csodagép.
20. Várnai Zseni: Kanári.

Megrendelhető a **Brassói Lapok Könyvosztályában**
Brassó, Kapu-utca 56-58 szám.

Értesitem a né. vevőközönséget, hogy 1933 szeptember 1-én, pénteken a központi buscsarnokban (bejárat a Hirsch-er u. felől), a 22 és 23 sz. árusítóhelyen

mészárszéket

nyitok, ahol minden e szakmába vágó cikk, mint marha- borju- és disznóhús, valamint az ismert Witting-féle kolbász, füstölt kolbász és májas-hurka kapható.

Üzleti elveimnek megfelelően csak „elsőrendű árut” fogok tartani a legolcsóbb napi áron.

Brassó.

Teljes tisztelettel:
WITTING FERENC

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Sodronyágybetét vaskeretben 580, fakeretben 360 lej. Pásztori et Hettmann sodronyárugár, Brassó, Kapu-utca 8. és Hátulsó-utca 76. 12492

Üzleti berendezés és egy Berkel-mérleg, majdnem új állapotban olcsón kapható. Cím 12539. szám alatt a kiadóban.

Sezlonok, matracok, jutányosan beszerezhetők. Min. dennemű, kárpitos munkák. Hosszu-utca 39. 12615

Egy jókarban levő pótkocsi motorbicikli olcsón eladó. Cím: Sft. Gheorghe, Stefan cel Mare 15., Tuzson Mihály. 12601

Férfi sportharisnyák hat-szorosan megerősítve 45 lejért Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. (udvarban). 12532

Jómeneteli fodrászüzlet Brassó forgalmas utcájában eladó. Ajánlatokat „Fodrászüzlet” jellegre a brassói kiadóba. 12619

Állást nyer

Megbízható, 2 szorgalmas, jól nevelt fiút, kik legalább 3 középosztályt végeztek, románul, magyarul jól tudnak, azonnali belépésre felvezetnek tanulóknak, vas-, fűszer-, rőfős- és vegyeskereskedésben. Kohn Dávid, Uzon. Hátsóromszék. 12557

Ügyes kézi kötéshez értő leányt keresek. Érdeklődni: Brassó, Széles-utca 3. Schmoll mellett, d. u. 3-5 óráig.

Vegyes

FIGYELMEZTETÉS! Modern borbélyüzlet, borotválás 8 lej, hajvágás 15 lej. Müller, Brassó, Lópiac 4. 12508

Nagyothallás és fülszűgés ellen kérjenek prospektust! Németi Mórtil, Oradea, Vámház-utca 53. 12481

Német uricsalád felvezetjés ellátásba ISKOLÁSGYEREKEKET. Lelkiismeretes gondozás. Német, francia-, román nyelv, valamint összes tantárgyak korrepetálása. Brassó, Porond-utca 37. I. 12621